

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2019-2020

Nr. 9

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 15 mei 2020

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING 4

SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG EN ACTUALITEITSVRAAG 4

- Vraag om uitleg van mevrouw Bianca Debaets aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid en de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de noodopvang en buitenschoolse opvang tijdens de heropstart na de corona lockdown
- Vraag om uitleg van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de noodopvang van kinderen in de scholen
- Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Sabbe aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de gedeeltelijke heropstart van de scholen

- Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid en de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de bezorgdheid van ouders over de heropstart van de scholen

- Actualiteitsvraag van de heer Jan Busselen aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, met betrekking tot laptops voor thuisonderwijs

Sprekers: Bianca Debaets – Dominiek Lootens-Stael – Hilde Sabbe – Khadija Zamouri – Jan Busselen – Lotte Stoops – Gilles Verstraeten – Pepijn Kennis – Sven Gatz, collegelid – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

INTERPELLATIES (R.v.O., art. 61) 17

van de heer Mathias Vanden Borre tot de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de Strategische Visienota Kunsten van de Vlaamse Gemeenschap en de hervorming van het Kunstenlandschap

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid

van de heer Jan Busselen tot de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende het aanbod van infrastructuur voor kunstenaars

Sprekers: Jan Busselen – Pascal Smet, collegelid

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59) 25

van mevrouw Lotte Stoops aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende het beschikbaar maken van openbare ruimte voor kwetsbare gezinnen

Sprekers: Lotte Stoops – Pascal Smet, collegelid

van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de oplossing voor basisschool De Knapzak in Sint-Agatha-Berchem

Sprekers: Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid

van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de ICT-noden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

Sprekers: Dominiek Lootens-Stael – Sven Gatz, collegelid

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 34

VRAAG OM UITLEG (R.v.O., art. 59) 35

van mevrouw Cieltje Van Achter aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de Taskforce ‘Huiselijk geweld en geweld binnen de familie’

Sprekers: Cieltje Van Achter – Khadija Zamouri – Lotte Stoops – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 39

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)	39
van de heer Jan Busselen aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, met betrekking tot de ondersteuning voor het museum van migratie	
<i>Sprekers: Jan Busselen – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter</i>	
van de heer Gilles Verstraeten aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende het onthaalcentrum voor daklozen in de Beursschouwburg	
<i>Sprekers: Gilles Verstraeten – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter</i>	
BIJLAGEN	43
TREFWOORDENREGISTER	44

9de vergadering

Vergadering van vrijdag 15 mei 2020

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 10.00 uur geopend.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Mevrouw Soetkin Hoessen is verontschuldigd.

SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG EN ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 59, 6c)

De noodopvang en buitenschoolse opvang tijdens de heropstart na de corona lockdown

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Het is fijn om jullie terug te zien, ook al is dat online.

Deze week keurde de Vlaamse Regering een plan van aanpak goed voor de (nood)opvang van schoolkinderen vanaf de opening van de scholen. Dit plan kwam er als antwoord op de nood aan opvang die de komende weken gevoelig zal toenemen en na een noodkreet vanuit het onderwijsveld.

Vanaf 15 mei 2020 gaan de basisscholen en de secundaire scholen weer open en zal de opvangcapaciteit wellicht niet meer volstaan ingevolge de hygiënevoorschriften. Het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) en de onderwijsinspectie zullen trachten in kaart te brengen waar opvang niet veilig kan gebeuren.

Daarom maakt de Vlaamse Regering middelen vrij voor alternatieve vormen van opvang en bekijkt ze met de lokale besturen of zij de organisatie deels kunnen overnemen of als doorgeefluik kunnen fungeren. Als er extra opvanginitiatief nodig is waarvoor kosten moeten worden gemaakt, voorziet de Vlaamse Regering in een vergoeding van 30 euro per dag en per kind.

Heeft het College signalen gekregen vanuit het onderwijsveld (scholen, directies, koepels, vakbonden) dat er problemen dreigen te ontstaan in bepaalde Nederlandstalige scholen in Brussel? Hebt u al een idee waar er tekorten worden verwacht of waar de naleving van de veiligheidsvoorschriften niet of moeilijk kan worden gewaarborgd, bv. door gebrek aan fysieke ruimte?

Welke monitoring heeft er al plaatsgehad? Welke maatregelen heeft de VGC genomen om vanaf volgende week voldoende noodopvang in Brussel aan te bieden? Worden die

maatregelen uitgewerkt in overleg met de directies en koepels?

Maakt de VGC middelen vrij om de scholen voldoende beschermingsmateriaal (gel, maskers) te bezorgen, zoals de stad Gent heeft gedaan? Hoe zal dat materiaal aan de scholen worden verdeeld?

Welke andere begeleidingsmaatregelen heeft de VGC uitgewerkt?

Werkt het College aan initiatieven voor de buitenschoolse opvang en de speelpleinwerking?

Zal de VGC ondersteuning aanbieden tijdens de zomervakantie? Heeft ze daarover al contacten gehad met de organisatoren?

In het Vlaamse plan wordt een belangrijke rol weggelegd voor de gemeenten. Heeft het College contact opgenomen met de Brusselse lokale besturen?

Heeft het College deze problematiek besproken met de collega's van de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie? Dit is immers een probleem waarmee alle Brusselse scholen te kampen hebben.

Hebben de VGC en de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie contact opgenomen met de Brusselse minister bevoegd voor Plaatselijke Besturen om te bekijken welke maatregelen hij vanuit zijn bevoegdheid kan nemen? Komt er een soortgelijke vergoeding als in Vlaanderen?

Overweegt het College om de opvang van kinderen van 2 gezinnen in een contactbubbel toe te staan? Een aantal virologen is met dat idee op de proppen gekomen. Is het College bereid om die optie te ondersteunen en zo de opvang makkelijker te maken voor de vele gezinnen die nu met de handen in het haar zitten?

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Mijn vragen zijn een beetje gelijklopend.

Er heerst veel onrust in de scholen. Zij moeten immers niet alleen lesgeven voor ontdeubbelde klassen en voortgaan met afstandsleren, maar ook opvang aanbieden voor kinderen die geen les krijgen maar wel naar school komen en kinderen begeleiden met hun lesopgaven. Het is voor de scholen gewoon onmogelijk om dat alles alleen te organiseren. Zij trekken dan ook aan de alarmbel en worden daarin bijgetreden door de verantwoordelijken van de inrichtende machten.

Volgens *De Standaard* van 5 mei 2020 kijkt Vlaams minister Ben Weyts net zoals in de paasvakantie naar de steden en gemeenten voor de organisatie van de opvang. Tijdens de vakantieperiode konden de lokale overheden nog een beroep op jobstudenten doen, maar vandaag is dat veel moeilijker. *“Er zullen dus andere oplossingen gezocht moeten worden”*, zegt Lieven Boeve, topman van het Katholiek onderwijs. *“We gaan naar alle maatschappelijke partners moeten kijken. Ook naar de bedrijven. Elke instantie die in de zomermaanden instaat voor opvang, van organisatoren van zomerkampen tot bepaalde bedrijven, zullen betrokken moeten worden.”*

In Brussel is de VGC de schakel die op dat vlak initiatieven kan ontwikkelen, de scholen kan

bijstaan en eventueel initiatieven kan coördineren.

Overlegt het College met de scholenkoepels over dit probleem? Wordt er overlegd met individuele scholen om tot oplossingen te komen?

Op welke manier kan de VGC de scholen ontlasten in deze moeilijke periode of bijspringen om deze complexe opdracht tot een goed einde te brengen?

Hoe zit het met het beschermingsmateriaal? Zijn er handgels en mondmaskers ter beschikking van de scholen gesteld of moeten die daar zelf voor zorgen? Ik verneem vanop het terrein dat leerkrachten zelf achter hun stikmachine moeten gaan zitten om mondmaskers te maken. Dat is allemaal heel sympathiek, maar zoals ik daarnet heb gezegd, zijn de leerkrachten nu al overladen met werk.

De voorzitter: Gelieve u aan uw vragen te houden. U kunt dit thema straks verder uitdiepen in de tweede ronde.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik heb het recht om mijn vragen te ontwikkelen.

Wat is de situatie op het vlak van het beschermingsmateriaal? Krijgen de scholen bijstand of worden ze aan hun lot overgelaten?

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-sp.a): Ik ben eveneens heel blij om alle collega's terug te zien en hoop dat dat ook snel terug live zal kunnen.

Vanochtend zag ik kinderen met hun boekentas in de hand aan de schoolpoort staan aanschuiven. Een juf met een mondmasker aan was aan het uitleggen hoe ze naar de klas moesten gaan. Dat was een heel bevreedend, maar tegelijk ook heel hoopgevend beeld, omdat veel kinderen vandaag voor het eerst weer naar school kunnen. Het is een hoopvolle boodschap dat alle scholen zo veel inspanningen hebben gedaan.

Zoals mijn collega's al hebben aangehaald, is het ongelofelijk moeilijk geweest voor de scholen. De vraag is dus wat de VGC kan doen om de scholen te helpen en te ondersteunen, bv. op het vlak van ruimte of begeleiding.

Scholen geven zelf aan dat het personeel en de ruimte ontbreken om én de lessen te herstarten én voor het merendeel van de resterende kinderen opvang te organiseren. Op welke manier kunnen de scholen gesteund en ontlast worden? Kan de VGC eventueel een deel van de overgang overnemen en dus zelf organiseren? Kan de VGC extra ruimte inzetten voor scholen die krap behuisd zijn? Wat verandert er nu de opvangbubbel voor kleuters naar 20 werd verruimd?

Op dit moment zullen sommige leerjaren naar de schoolbanken terugkeren terwijl andere leerlingen ofwel naar de opvang gaan ofwel voort thuis onderwijs zullen volgen. Voor sommige leerlingen is thuiswerken niet evident. We weten dat er een groot verschil is tussen kinderen die thuis goed worden opgevolgd en andere die thuis misschien niet de nodige ondersteuning krijgen.

Werd er aan differentiëren gedacht? Zo kunnen sommige leerlingen met leermoeilijkheden eventueel toch op school worden begeleid. Onderwijseconoom Kristof De Witte zei daarover in *Het Laatste Nieuws*: “Als je dan toch maar een deel van de kinderen naar school kan halen, kan je je effectief het best focussen op de meest kwetsbare leerlingen.”

Ergens moet een manier worden gevonden om deze leerlingen zonder hen te problematiseren, op te vangen.

Tot slot, worden door de VGC 80 OCB'ers in de klassen ingezet. Is het al duidelijk waar de meeste van hen worden ingezet? Waaruit bestaan hun afgebakende taken?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Mijn vraag betreft het ongemak dat bij sommige ouders heerst. Tijdens de laatste vergadering van de Gemengde Commissie haalde ik al kort aan dat er bij ouders bezorgdheid heerst sinds de aankondiging van de Veiligheidsraad om de scholen weer op te starten. Ook over het feit dat er inderdaad 80 OCB-onderwijsondersteuners in het Nederlandstalig onderwijs te Brussel ter beschikking worden gesteld om de klassen zowel online als fysiek te ondersteunen. Ik weet dat het OCB fantastisch werk levert.

Voorzien de VGC en het OCB in een communicatiecampagne voor ouders? Zo zouden deze laatste geïnformeerd en begeleid kunnen worden over de maatregelen om de scholen te ondersteunen. In welke omstandigheden gaan de scholen de ouders, en vooral de kinderen in de klassen, op het vlak van veiligheid ondersteunen? Daarover gaat het tenslotte. De ouders zijn bezorgd om de gezondheid van hun kinderen.

Is er een rol voor Logo Brussel weggelegd? Dat initiatief kan de ouders zeker geruststellen.

Op de website van het OCB heb ik al scrollend door de hoofdtitels gelezen dat ze voornamelijk op welbepaalde hoofdstukken inzetten, dat ze in coronatijden effectief feedback geven, aanlooplessen voor meertalige kinderen organiseren, aandacht besteden aan het welbevinden, en aan vitamines in tijden van corona. Dat zijn ongeveer de grote titels. De pijler ouders heb ik niet gevonden, al zet het OCB zeer hard in op de relatie ouders/leerkrachten om het kind natuurlijk aan bod te laten komen. Maar misschien heb ik de juiste link niet onmiddellijk gevonden. Wat wordt precies voorzien om ouders bij het schoollopen van hun kinderen te ondersteunen?

Welke beslissingen hebben de verschillende netten genomen ten aanzien van de afwezigheid van hun leerlingen zonder geldige redenen? Het motief waar het hier om gaat is dat de ouders te veel angst hebben om hun kind weer naar school te sturen. Heeft het kabinet van collegelid Sven Gatz weet van beslissingen om kinderen die niet komen opdagen omwille van alleen maar deze reden te laten zitten blijven? Dat hoor ik vrij veel zeggen. En dat staat los van de petitie van ouders. De petitie doen de ronde omdat ouders schrik hebben.

De voorzitter: Ik ben blij met uw laatste vraag. Ik heb dat ook zeer vaak gehoord. Ik hoop dat het collegelid ons hierover duidelijkheid kan verschaffen. Wat gebeurt er als een ouder beslist om zijn kind toch liever thuis te houden?

De heer Jan Busselen (PVDA): Mijn vraag betreft de laptops voor thuisonderwijs. We weten immers dat er nog een grote groep leerlingen thuis zal blijven werken en dat afstandsonderwijs nodig blijft. Begin deze week lazen we dat er door de Vlaamse overheid al 14 000 oude laptops voor thuisonderwijs zijn ingezameld. Maar er kwam een noodsignaal

vanuit het netwerk van armoedeverenigingen. Ze spraken van hoge waarborgen en dure schadeclausules die moesten worden betaald. Dat schrikt veel mensen af. Ze krijgen steeds meer meldingen binnen van gezinnen in moeilijke thuissituaties die liever niet een dergelijke laptop in huis halen omdat sommige scholen vragen om een gebruikersovereenkomst te tekenen waarbij ze bij mogelijke schade aan het toestel of diefstal een hoog bedrag moeten betalen. Het bedrag kan tot 300 euro oplopen. Zelf heb ik ook hier en daar daarover een rondvraag gehouden. Ik kreeg melding van een school die in geval van schade 200 euro vraagt.

Voorts hoorde ik dat er slechts 1 op 5 scholen die de VGC om een laptop vroegen, er een kreeg en dat 4 andere scholen niet via de Vlaamse overheid, de VGC of DigitalForYouth.be laptops hebben gekregen. De overheid komt dus blijkbaar niet tegemoet aan de vraag. Er blijft dus een probleem bestaan.

Hebt u melding gekregen van scholen in Brussel die computers uitlenen en waarborgen of schadeclaims vragen? Gaat u op zoek naar scholen die hoge waarborgen vragen? Onderneemt de VGC stappen om in dergelijke situaties tussenbeide te komen? Hebt u weet van welke scholen laptops hebben gekregen? Om hoeveel laptops gaat het? En welke scholen hebben er geen gekregen?

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Zoals de voorzitter bedank ook ik de heer Gilles Verstraeten omdat hij me voorrang geeft. Het afwisselen van mannen en vrouwen blijf ik fantastisch vinden. Ik wil wat aanvulling meegeven bij de tussenkomst van collega Hilde Sabbe alsook van andere collega's. Ik heb deze morgen een mooie serene eerste schooldag meegemaakt. Ook in het schooltje in Laken waar mijn kinderen naar school gaan, verliep het mooi. Het is onvoorstelbaar hoe men dit allemaal voor elkaar heeft gekregen.

Mijn vraag betreft vooral het sociale aspect want kiezen is natuurlijk verliezen. En er zijn keuzes gemaakt. Zeker in de grootstedelijke context van Brussel is het de vraag hoe het gaat met kinderen met een leerachterstand die heel vaak ook nog zeer klein zijn behuisd en nog steeds geen ruimte hebben. Taalachterstand lopen ze vaak op omdat hun thuistaal een andere is dan de onderwijstaal die ze op school horen. Er zijn zeer vele aspecten verbonden aan het sociale weefsel van onze maatschappij die ons ontzettend ongerust maken. Ik weet dat scholen in Schaarbeek en ook Sint Ursula, de school waar mijn kinderen naartoe gaan, zich zodanig organiseren dat kinderen met een leerachterstand een aantal uren per dag ook les krijgen.

Kan dat initiatief eventueel worden geëvalueerd, samen met de scholen die dat uit zichzelf hebben genomen en kan dat model misschien ter inspiratie ook aan andere scholen worden aangereikt? Ik vermoed dat dit initiatief veel meerwaarde kan opleveren.

Een ander punt betreft een mooi artikel dat ik heb gelezen. Het artikel gaat over een initiatief dat weliswaar niet in België werd genomen, maar af en toe hoeven we niet te pionieren en kunnen we ook eens een voorbeeld van elders volgen. Zo had een school banken in bossen en parken gezet en zo les gegeven. Nu het park in Laken en het Ter Kamerenbos weer open zijn en er weinig verkeer is en de omgeving veilig, was mijn vraag of daar geen mogelijkheden zijn om ruimte op een inventieve manier in te zetten en op die manier heel wat kinderen te helpen. De emotionele nood is immers zeer groot.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Veel hebben de collega's al gevraagd. Ik sluit me bij hen aan. Vandaag is het voor scholen een soort van testfase en vanaf maandag gaat het onderwijs in de scholen weer gewoon van start. Dat is geen gemakkelijke taak met alle instructies en regels die moeten worden gerespecteerd. De directies en leerkrachtenteams hebben daarvoor echt ongelooflijk veel creativiteit, enthousiasme en flexibiliteit aan de dag gelegd. Ik wil hen alvast voor hun inzet bedanken.

Zoals ik al zei, hebben collega's al vele punten aangehaald. Ik heb nog een bemerking die aansluit op wat mevrouw Lotte Stoops al opmerkte. Veel van de ketjes spreken van thuis uit geen Nederlands. En het natuurlijke taalbad van de klasruimte en de speelplaats is nu ook weggefallen. We maken ons dus zorgen over mogelijke taalachterstand die de leerlingen door die afwezigheid op de schoolbanken oplopen. Zijn er bv. bij het OCB al plannen om dat punt extra aandacht te verlenen? Ik heb ook vragen bij de 80 onderwijsbegeleiders van het OCB en hoe ze worden ingeschakeld nu het onderwijs opnieuw zijn poorten opent.

Mijn vraag is ook welke rol de VGC bij de heropening van de scholen zal spelen. De VGC is immers als lokaal bestuur zowat het equivalent van de gemeenten die in Vlaanderen de opvang moesten coördineren. De VGC doet dat in Brussel.

Heel veel is al gevraagd. Ik ben vooral benieuwd naar de antwoorden van het collegelid. Veel moed wens ik aan alle leerkrachten en directies en ook ouders en kinderen die vandaag de school hervatten.

De heer Pepijn Kennis (Agora): Het is inderdaad heel belangrijk te benadrukken dat veel kinderen in heel verschillende thuissituaties verkeren. Ze hebben al dan niet de lessen online gevolgd. Ik hoop dat er begrip wordt opgebracht voor die verschillende thuissituaties. Mijn vraag sluit aan bij vragen die al zijn gesteld. Wat doet het OCB – of de VGC in het algemeen – om hiermee rekening te houden? Ik denk daarbij in het bijzonder aan de laptops waar de heer Jan Busselen het ook al over had. Niet iedereen heeft immers dezelfde financiële middelen.

Neemt de VGC of het OCB initiatieven zoals de zomerscholen in Vlaanderen? Hoe staat de VGC daar tegenover?

Collegelid Sven Gatz: Ik zal het algemeen kader van de opvang schetsen en de rol van de VGC daarin. Daarna geef ik het woord aan collegevoorzitter Elke Van den Brandt.

Vandaag is de testfase voor de scholen die dat wensen. Vanaf maandag gaan alle scholen open. Er moeten 3 dingen tegelijk gebeuren. Er is de fysieke onderwijsopdracht voor de klassen die kunnen heropenen, daarnaast is er het afstandsonderwijs voor de anderen en ten slotte is er de opvang van schoolkinderen van ouders met een cruciaal beroep, kinderen in een kwetsbare thuissituatie of kinderen voor wie er geen andere opvangmogelijkheid is.

In eerste instantie wordt de opvang door de scholen zelf georganiseerd, met hun personeel en infrastructuur. In tweede instantie zal, wanneer het eerste niet volstaat, met de buitenschoolse opvang als prioritaire partner worden gewerkt. Als ook dat niet volstaat, worden andere lokale partners – de VGC dus – ingeschakeld. Wanneer er zelfs na die 3 stappen toch nog moeilijkheden opduiken, is het inderdaad aan de scholen om de heropstart te herbekijken. De heropstart moet niet alleen veilig zijn, maar ook doenbaar voor het schoolteam.

De VGC neemt haar coördinerende rol op. Twee voorbereidingsweken lijken lang, maar ze vliegen voorbij. In allerijl organiseerde de VGC een enquête om de scholen en scholenkoepels te bevragen over hun inschatting van de nood aan opvang. Dat vraagt natuurlijk tijd, want de scholen moeten op hun beurt de ouders raadplegen. Dat gebeurde vorige week. Hierdoor kregen we zicht op de mogelijke uitdagingen en problemen. Vanaf maandag zullen we ons plan ontplooien, al zullen bijsturingen hoogstwaarschijnlijk nodig zijn. Niemand weet op dit ogenblik immers hoeveel kinderen er precies aan de schoolpoorten zullen verschijnen. Sommigen zullen ook de kat uit de boom kijken waardoor er in de loop van de week of weken misschien kinderen zullen bijkomen. Niemand kan dus de opvangproblematiek exact vastleggen, maar dankzij de enquête kunnen we wel een goed inschatting maken, waarna bijsturingen nodig zullen zijn. Dit is nu eenmaal een onuitgegeven situatie.

Momenteel zal er in 60 basisscholen een opvang gebeuren. Daarnaast staan er ook 22 initiatieven voor buitenschoolse opvang (IBO's) klaar. Met dank aan collegelid Pascal Smet konden we ook de gemeenschapscentra inschakelen. Van de 22 centra zijn er 19 die potentieel als opvang kunnen dienen. De centra zijn immers verschillend in omvang, waardoor er niet overal veilige opvang mogelijk was. In een eerste fase, vanaf maandag dus, zijn 6 gemeenschapscentra klaar voor gebruik. In de tweede fase kunnen er 5 vrijgemaakt worden, in de laatste fase de overige 8. Voor de verdeling over de gemeenschapscentra zullen we rekening houden met de noden van de scholen en de bestaande contactbubbels. Dat zullen we zo evenwichtig mogelijk doen. De VGC zorgt voor de inrichting van veilige locaties en het onderhoud ervan. Mocht er nog bijkomende nood aan opvang zijn, dan wordt er uitgekeken naar extra locaties zoals sportzalen, andere gebouwen van de VGC, secundaire scholen en hogescholen. Dat houden we nog achter de hand.

De scholen hebben ons uitdrukkelijk gevraagd om de opvang via de schoolmedewerkers zelf te kunnen organiseren. Dat begrijpen we. Dat heeft te maken met professionaliteit en de vertrouwensfunctie, maar ook met de contactbubbels. Het personeel komt uit het gekende netwerk van de scholen en scholengroepen zelf. Er wordt ook gekeken wat bij de IBO's kan gebeuren. Indien nodig kunnen studenten uit het hoger onderwijs in het kader van hun stage worden ingeschakeld. Er wordt ook gedacht aan een *pool* van vrijwilligers van Brussels helps. In laatste instantie kan er gekeken worden naar de sportmedewerkers of personeel van de VGC.

We zullen in allerijl ook een subsidiereglement opmaken zodat we een correcte ondersteuning kunnen bieden. Er kan aanspraak worden gemaakt op steun voor de resterende schooldagen. We zullen dit uiteraard samen met de koepels goed monitoren en indien nodig bijsturen.

Daarnaast werden vragen gesteld over IT-uitrusting en veiligheidsmaterialen, voornamelijk door de heer Dominiek Lootens-Stael. De scholen en inrichtende machten staan zelf in voor de aankoop en de verdeling van de veiligheidsmaterialen. Elke school heeft ook een risicoanalyse door de preventieadviseur laten uitvoeren, zoals gevraagd door de Vlaamse sociale wetgeving. Dat is inclusief de opvang. Dat gebeurde ook voor onze eigen onderwijsinstellingen Kasterlinden en Zaveldal. Uiteraard zorgen wij ook voor veiligheids- en beschermingsmaterialen voor het CLB en het OCB.

Het is natuurlijk alle hens aan dek. Zowel de Vlaamse Regering als de VGC zal bekijken of er in de komende weken extra inspanningen moeten gebeuren om de scholen met voldoende beschermingsmateriaal zoals gels en mondklappers te bevoorraden. Dat hangt uiteraard ook af van de middelen die we hiervoor kunnen vrijmaken, maar dat zou moeten lukken.

De heer Jan Busselen had een specifieke vraag over de laptops. Samen met de Vlaamse overheid hebben we laptops verdeeld in alle scholen. De Vlaamse overheid investeerde hiervoor 1 miljoen euro en de VGC 120.000 euro. Er werden 1.800 laptops op tijd verdeeld onder de Nederlandstalige scholen in Brussel. We zullen de heer Busselen een tweede, aangepaste lijst bezorgen van de verdeling over de scholen, deze keer inclusief de scholen die rechtstreeks door de Vlaamse Gemeenschap werden bevoorrad. Dat zal ook ons een beter zicht geven op eventuele noden.

De laptops werden eigendom van de scholen. Zij beslissen dus zelf aan wie ze de laptops het best meegeven. Ik neem aan dat zij eerst denken aan de leerlingen die deze het meest nodig hebben. Ik beseft dat dit niet betekent dat elke leerling die nood heeft aan een laptop er een heeft gekregen. We werken tegen de klok en stapsgewijs proberen we de digitale kloof te verkleinen.

Ik had tot voor de vraag van de heer Jan Busselen geen weet van problemen met waarborgen of bijzondere voorwaarden die aan leerlingen werden opgelegd, zoals we ook in de pers konden lezen. Ik begrijp de voorzichtigheidsreflex van de scholen, maar dat is problematisch en strookt niet met het doel van de maatregelen: kinderen die er nood aan hebben op een zo vlot mogelijke manier aan een laptop helpen.

Naast die gecombineerde lijst van de verdeling van de laptops in Brussel zullen we scholen, met respect voor hun autonomie, er ook op wijzen dat bepaalde voorzorgsmaatregelen het sociale karakter van de maatregel in de weg kunnen staan. Ik ben hier dus gevoelig voor. We mogen echter niet vergeten dat de inspanningen van de voorbije 2 maanden een geweldige stap voorwaarts betekenen, ook al moet er nog veel gebeuren.

Mevrouw Khadija Zamouri had vragen over de onderwijskundige hulp van het Onderwijscentrum Brussel. Het aanbod van de VGC om personeelsleden van het OCB in te zetten op de schoolvloer werd door de scholen positief onthaald. We kregen veel fijne reacties over deze samenwerking. De voorbije weken werden alle scholen gecontacteerd en werden de noden en mogelijkheden in kaart gebracht.

Op basis van deze analyse wordt maandag de onderwijskundige hulp door het OCB opgestart in 65 scholen: 54 basisscholen en 11 scholen secundair onderwijs. Er wordt nog wat capaciteit beschikbaar gehouden om vlot te kunnen inspelen op nieuwe noden.

Zoals ik de vorige keer al zei, doen de scholen vooral een beroep op het OCB voor de begeleiding van het aanloopteren van kwetsbare leerlingen in de opvang, remediëringsactiviteiten voor kleine groepen leerlingen en de opsplitsing van klasgroepen voor bepaalde leergebieden. Het OCB kan daar gezien zijn sterk maatwerk in grote mate aan tegemoetkomen. Tegelijkertijd gaat ook de ondersteuning van afstandslernen voor een heel grote groep leerlingen en aanlooplessen onverminderd verder op alle scholen, ook in de scholen waar de medewerkers niet mee voor de klas gaan staan.

Wij zijn ook gevoelig voor de ondersteuning van ouderbetrokkenheid in tijden van corona. Er werden verschillende instrumenten ontwikkeld die de onderwijsondersteuners gebruiken om de leerkrachten te begeleiden in hun contacten met ouders.

Vergeet niet dat de beste contacten tussen scholen, leerkrachten en ouders tot stand komen. Het is heel moeilijk om daar als externe partner op te treden, zelfs voor het OCB, dat toch

dicht bij de praktijk staat. We proberen de scholen zo goed mogelijk te steunen bij wat ze moeten doen en wat ze in veel gevallen ook zeer goed doen.

Er is een pakket ‘Hoe zorg je voor een warm onthaal?’ voor leerlingen en ouders, met tips en werkvormen om de heropstart goed aan te pakken. Het OCB speelt dus echt zeer kort op de bal. Een tweede pakket gaat over de organisatie van alternatieve oudermomenten bij de heropstart, met ideeën en adviezen om in coronatijd de interactie met ouders aan te gaan.

Velen van u, waaronder mevrouw Lotte Stoops en de heer Gilles Verstraeten, zijn bezorgd over de leerachterstand in het algemeen en de bijkomende maatregelen die we zouden moeten nemen. De scholen en het OCB hebben de leerachterstand de voorbije weken voortdurend in kaart gebracht. We gaan de volgende weken bekijken hoe we hem het best kunnen wegwerken. Ik heb begrepen dat de Vlaamse Regering de volledige verantwoordelijkheid voor het concept zomerschool zal nemen, met organisatiemodaliteiten en financiële ondersteuning. Mocht daar bevestiging over komen, dan gaat de VGC daar zeker op inspelen. Zo nodig zijn we ook bereid om een coördinerende rol op te nemen, maar zoals ik zei, wordt daar nog aan gewerkt.

U moet begrijpen dat alle energie van honderden, duizenden mensen in het onderwijs nu naar de warme heropening van de scholen gaat. We bekijken eerst hoe dat loopt en hoe we de opvang daarop kunnen afstemmen. De zomerschool volgt dan zo snel mogelijk.

We gaan vaak moeten bijsturen, ook al hebben we een goed plan. Ik heb het dan onder andere over de aankoop van veiligheidsmateriaal en de opvang. We moeten ook bekijken hoe scholen omgaan met afwezigheden van leerlingen, iets waarnaar mevrouw Khadija Zamouri refereerde. Tot nu toe heb ik daar geen signalen over gekregen. Dat betekent niet dat er geen probleem is. We moeten de situatie op de voet volgen, maar alles zal afhangen van hoeveel leerlingen er maandag in de klas zitten, hoeveel er in de loop van de volgende weken bijkomen en hoe scholen dan zo goed mogelijk met afwezigheden en leerachterstand omgaan. Een voorzichtige aanpak is aangewezen in de wetenschap dat scholen volgens de decreten van de Vlaamse Gemeenschap zelf de grootste vrijheid hebben. Formeel heeft de VGC ter zake niets in de pap te brokken, maar we willen helpen waar we kunnen.

Voor ik met toestemming van de voorzitter het woord aan collega Elke Van den Brandt geef, wil ik, net als u allen, mijn waardering uitdrukken voor de leerkrachten, die in moeilijke omstandigheden de scholen de voorbije weken vanop afstand overeind hebben gehouden, en iedereen die met het onderwijs bezig is. Ik waardeer de energie waarmee ze zich inzetten. Het was een grote inspanning om het allemaal voor mekaar te krijgen, maar we zijn er klaar voor. We werken met de beste planning die we zo nodig bijsturen. Dat zijn 2 dingen die elkaar niet tegenspreken.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik wil me eerst aansluiten bij de woorden van dankbaarheid aan het adres van leerkrachten, scholen en ouders die helpen om het allemaal mogelijk te maken, van zorgkundigen en begeleiders.

Scholen nemen vooral zelf het initiatief om ouders zo goed mogelijk te informeren over het belang van hun kinderen naar school te sturen. Ouders worden telefonisch geïnformeerd en dat is goed, want de belangrijkste vertrouwenspersonen zijn in dit geval de leerkrachten. Het is belangrijk dat ouders hun zorgen bij leerkrachten en scholen kunnen uiten.

De signalen verschillen sterk van school tot school. In sommige scholen zijn alle leerlingen present, in andere zullen er afwezigheden zijn. In die zin moeten scholen de ouders blijven wijzen op het belang van aanwezigheid in de les.

Het jeugdwerk en een aantal grote welzijnspartners signaleren een grote terughoudendheid bij kinderen en jongeren in een kwetsbare situatie en hun ouders om op 15 mei 2020 terug naar school te gaan. De coronacrisis is voor heel wat kwetsbare gezinnen, die niet kunnen terugvallen op uitgebreide middelen en netwerken, een zeer stresserende en zelfs traumatische periode. Er is sprake van veel angst en basiswantrouwen, niet alleen angst om ziek te worden maar ook angst voor de toekomst.

Ook de informatie van buitenaf vormt een uitdaging. Overheidscommunicatie wordt doorkruist door nepnieuws. Ondanks de inspanningen rond meertalige en laagdrempelige communicatie blijft het moeilijk om een aantal kwetsbare gezinnen te bereiken. De VGC zette de problematiek op de agenda van de taskforce Kwetsbare Gezinnen die onder impuls van het kabinet van Vlaams minister Wouter Beke wordt opgericht en alle beleidsdomeinen bestrijkt.

Logo Brussel is een organisatie die aan gezondheidspreventie doet, met thema's als voeding en beweging, valpreventie en andere gezondheidsdoelstellingen. Logo Brussel speelt geen voortrekkersrol, maar het helpt de communicatie van andere organisaties verspreiden. Het zet onder meer in op mentaal welbevinden in coronatijden en verspreidt informatie over de hulplijnen.

Wanneer opnieuw meer kinderen en leerlingen naar school en de opvang komen, en ouders merken dat alles veilig gebeurt, zal er vermoedelijk meer vertrouwen ontstaan.

Begin deze week heeft het Agentschap Opgroeien van de Vlaamse overheid een draaiboek voor de noodopvang op school naar alle initiatieven buitenschoolse opvang (IBO's) verstuurd. De IBO's zijn de prioritaire partner van scholen bij de organisatie van opvang. Ze vormen daartoe hun reguliere capaciteit voor- en naschoolse opvang om tot extra dagopvang, waarvoor ouders niet hoeven te betalen.

De VGC nam als lokaal bestuur met elk IBO contact op om alles te coördineren. De meeste IBO-locaties werd intussen ingeschakeld in de partnerscholen waarmee zij gewoonlijk samenwerken. De 5-tal IBO-locaties waarvan de partnerscholen geen ondersteuningsnood hadden, omdat ze erin slagen om zelf opvang te organiseren, worden nu door de VGC in contact gebracht met andere scholen in de buurt, om IBO-personeel in te schakelen of infrastructuur ter beschikking te stellen.

Speelpleinen, sport- en jeugdkampen dan. Scholen die met eigen middelen, personeel en infrastructuur geen opvang kunnen organiseren en niet op een IBO kunnen terugvallen, stellen we in laatste instantie de vergoeding van de Vlaamse overheid ter beschikking. Op die manier kunnen de scholen de middelen direct gebruiken om extra personeel in te schakelen of met andere organisaties samen te werken. De school is het best in staat om de eigen noden in te schatten. Speelpleinen en kampen zijn natuurlijk stuk voor stuk zomerwerkingen en mensen die zich ervoor inzetten, kunnen zich de komende weken niet zomaar vrijmaken. Een belangrijke kanttekening is dat de betrokkenen intussen ook andere belangrijke taken vervulden.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Het feit dat alle fracties zich bij de vraag hebben aangesloten, toont aan dat er grote bezorgdheid heerst, niet alleen bij ons, maar ook bij ouders die zich afvragen of hun kind veilig terug naar school kan. Ik sluit me ook aan bij de aanmoedigingen van het College voor het onderwijzend personeel. Scholen, directies en leerkrachten hebben ontzettend hard gewerkt om kinderen vanop afstand bij te staan en nu stellen ze alles in het werk om ze weer veilig op school te verwelkomen.

Het is goed dat het College in zekere mate de regie gaat voeren. Waar scholen onvoldoende noodopvang kunnen aanbieden, gaat het op zoek naar oplossingen, onder andere in gemeenschapscentra en in de vorm van financiële tegemoetkomingen. Ik vond de uiteenzettingen heel duidelijk, maar heb nog een vraag. Klopt het dat de scholen of leerlingen zelf moeten instaan voor de aanschaf van veiligheidsmateriaal zoals gels en maskers? Van enkele leerlingen weet ik dat ze per e-mail werden geïnformeerd dat ze wekelijks 5 wegwerpmaskers moeten meebrengen. Die maskers kosten 1 euro per stuk. Gezinnen met 4 of 5 kinderen moeten op die manier al gauw zo'n 100 euro per maand ophoesten. Zeker voor mensen die het nu extra moeilijk hebben, is dat een zware dobber. Hopelijk kan het College daar een financiële tegemoetkoming voor regelen.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik wil alleen de collegeleden hartelijk danken voor de antwoorden. Ik merk dat het College zich de problematiek aantrekt.

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-sp.a): Ik wil iedereen hartelijk danken voor het uitgebreide antwoord dat mijn vraag overbodig heeft gemaakt, want de ongerustheid van ouders is al uitgebreid aan bod gekomen. Veel ouders zijn blijkbaar banger voor het virus dan voor leerachterstand. Uit een enquête bleek dat 4 ouders op 10 het niet veilig vinden om hun kind naar school te laten gaan. Hoe doen scholen en inrichtende machten aan bewustmaking? Wat zijn de gevolgen als ouders weigeren om hun kinderen naar school te sturen? Hoe zit het met de schoolplicht en dergelijke meer?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Bedankt voor het uitgebreide antwoord. De vragen die collega Hilde Sabbe net heeft gesteld, zaten ook al in mijn vraag. Collegelid Sven Gatz heeft die uitgebreid beantwoord, meer bepaald met de tips om een warm onthaal voor ouders te organiseren. Dat stelt mij in ieder geval gerust.

Mevrouw de collegevoorzitter, u zei dat het onveiligheidsgevoel vooral in sociaal kwetsbare gezinnen opspeelt. Ik denk dat dat klopt. Omdat de school niet alles voor haar rekening kan nemen, dacht ik dat er misschien een rol voor Logo Brussel is weggelegd.

Ik wil bij deze ook alle schoolteams en iedereen die er ondersteuning biedt, bedanken voor de ongelofelijke inzet. Ik spreek uit ervaring, want ik deel mijn woonst met een aantal van hen.

De heer Jan Busselen (PVDA): Bedankt voor de antwoorden. Ik wil bij deze gelegenheid mijn respect uiten voor leerkrachten en ouders die met hun kinderen thuiszitten. Toch stellen de antwoorden me enigszins teleur. De overheid moet haar verantwoordelijkheid ten volle nemen en de informatie die we nu krijgen, stelt me niet gerust. Ik heb geen e-mail gekregen met een lijst van scholen waar laptops zijn geleverd. We hebben geen weet van waarborgen en bijzondere voorwaarden.

We weten nog niets over waarborgen en bijzondere voorwaarden. Ik heb net het voorbeeld gegeven van een school die 200 euro waarborg vraagt, voor als er een computer kapot zou

zijn. De verantwoordelijkheid wordt doorgeschoven naar DigitalForYouth.be. Ik ben blij dat u bezorgd bent, maar ik verwacht meer. Ik wil echt weten of ouders er kunnen op rekenen dat ze die laptops krijgen.

Ook de andere antwoorden stellen mij niet gerust. U heeft er geen zicht op in welke scholen er maskers beschikbaar zullen zijn. Luister daarom even naar de getuigenis van deze leerkracht: *“We moeten lesgeven met mondkmaskers. Welke mondkmaskers? Niet de mondkmaskers die door een van de zoveel bevoegde ministers geleverd werden. Wel de mondkmaskers die 3 geweldige collega’s voor ons hebben genaaid.”*

Dat zegt veel over waar we nu staan. Ik hoor ouders ook vertellen dat sommige scholen afwezigheidsattesten zouden opvragen. Daarom wil ik nogmaals mijn respect uitdrukken voor alle ouders die met heel veel geduld de komende week tegemoetgaan. Maar ook voor alle leerkrachten en het ondersteunend personeel die hun uiterste best zullen doen om de leerlingen terug naar school te kunnen laten gaan. Ik verwacht dus wel meer concrete info.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik steun mijn collega’s en ik dank alle mensen op de scholen, die de terugkeer mogelijk maken. Maar ik wil even het woord richten tot alle kinderen die vandaag niet terug naar school mogen gaan. *“Beste kindjes, die nu stikjaloers thuis zitten omdat jullie broertjes en zusjes wel naar school mogen gaan, jullie dag komt er ook nog aan. Jullie zijn fantastisch flink. Jullie moeten jullie vriendjes nog eventjes missen, maar dat doen we voor ons allemaal. Hou dus nog even vol.”* Dat wou ik even zeggen want ook deze kinderen zijn grote helden. Ik zie ook bij mijn eigen kinderen dat ze hun vriendjes elke dag meer missen en het is zeker een rare dag voor wie niet mag gaan.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Een praktische vraag nog. Kunt u de lijst met de plaatsen waar de laptops verdeeld zijn, overmaken aan alle leden van de Raad, en niet alleen aan collega Jan Busselen?

En dan nog een bijkomende vraag. U zegt dat de leerachterstand constant in kaart is gebracht door de scholen en het Onderwijscentrum Brussel. Ik had graag geweten hoe dat juist gebeurd is. Ik zou u zeer dankbaar zijn als u daarover nog wat meer uitleg zou kunnen geven.

Collegelid Sven Gatz: Eerst wat meer informatie over de vraag van mevrouw Bianca Debaets in verband met het materiaal. De eerste verantwoordelijkheid ligt inderdaad bij de scholen. Maar ik heb zeker oor naar haar bezorgdheid over de kostprijs hiervan. Binnen de Vlaamse Regering wordt op dit ogenblik gekeken naar welke financiële ondersteuning aan de scholen in Vlaanderen en de Nederlandstalige scholen in Brussel zou kunnen gegeven worden om daar de noden maximaal te lenigen. We onderhouden daarover contact en we zullen de inspanningen van de VGC daar zeker en zo snel mogelijk op afstemmen. We zitten dus nu een week, wellicht niet langer, met de vraag of er in alle scholen wel voldoende materiaal aanwezig is. De scholen hebben daar zelf grote inspanningen voor geleverd. We weten dat dit gebeurd is of nog aan het gebeuren is. En we zullen daar financieel zo snel mogelijk bijspringen.

Mijn excuses als de lijst met de verdeelde laptops niet zou bezorgd zijn. Ik bezorg lijsten nooit aan individuele parlementsleden, tenzij dat gebeurt via een schriftelijke vraag. Als u die lijst nog niet gekregen heeft, dan ligt dat aan mij. Ik zal er met mijn kabinet voor zorgen dat die lijst u zo snel mogelijk bereikt. Maar ik wil daar wel de lijst aan toevoegen van de computers die door de Vlaamse Gemeenschap in Brussel verdeeld zijn.

Collega Busselen, wij hebben een verschillende notie over de rol van de overheid. U vindt dat de overheid zelfs voor het kleinste detail moet instaan. Wij zijn die overtuiging niet genegen. Wij bieden een kader en geloven dat de individuele leerkrachten en de schoolteams daar het beste kunnen op inspelen. Wanneer de computers eigendom worden van de scholen, en niet DigitalForYouth.be, kunnen zij daar vrij over beschikken. Ik heb ook duidelijk gezegd – en u heeft dat blijkbaar niet gehoord – dat ik het problematisch vind indien scholen een waarborg voor die computers vragen aan kansarme leerlingen. Ik zal daarover met hen in gesprek gaan.

Ik neem akte van uw kritiek, maar u staat daar vandaag redelijk alleen mee. De perfectie zullen we inderdaad niet bereiken. Dat is ook in andere landen niet het geval, daar wil ik toch uw aandacht op vestigen. Wie niets doet, kan nu eenmaal niets misdoen. Wij nemen met de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, met het College en met de schoolteams onze volle verantwoordelijkheid en we zullen zeker bijsturen waar nodig. Op die manier zullen we zo dicht mogelijk bij die perfectie komen, maar het nulrisico bestaat niet.

Zo kom ik bij een laatste, algemene opmerking. Onze samenleving is in lockdown gegaan uit sanitaire noodzaak, wegens de gezondheidsrisico's. De unlockdown, de heropening, *le déconfinement* plaatst ons voor problemen, zij het bij de MIVB, zij het in de scholen, zij het binnenkort op andere plaatsen waar mensen elkaar treffen. We moeten een bepaalde overgangstermijn accepteren. We zullen opnieuw moeten leren om weer met anderen in dezelfde ruimte te komen, mits de nodige veiligheidsmaatregelen. Na een overgangperiode van 1 of 2 weken zouden we toch alle leerlingen moeten bereiken die dan op school moeten zijn. Hoe we de andere kinderen kunnen bereiken, ook daar zullen we verder op inzetten. Daar mag u absoluut op rekenen.

Collega Verstraeten, ik heb in het vorige debat en ook nu in korte bewoordingen proberen aan te geven hoe het Onderwijscentrum Brussel met de schoolteams de leerachterstand in kaart brengt. Ik zal mijn diensten en het OCB vragen om u en de Raad bijkomende informatie te geven over hoe men dit op het terrein aanpakt. Het is belangrijk dat u die informatie heeft om daar een beter zicht op te krijgen.

De voorzitter kan van mij de komende dagen 3 zaken verwachten. Informatie over hoe het OCB de leerachterstand in kaart brengt, de eerste lijst van de verdeelde laptops en in overleg met het kabinet van Vlaams minister Ben Weyts zullen we proberen te weten te komen welke laptops vanuit zijn bevoegdheid in de Brusselse scholen terechtgekomen zijn. Op die manier kunnen we het debat op basis van feiten voortzetten en ons beleid verbeteren.

De voorzitter: Collegelid Sven Gatz moet zich niet verontschuldigen want de bewuste lijst is toegevoegd aan het verslag van de Gemengde Commissie van 28 april 2020, Stuk 751. Misschien hebben niet alle collega's de tijd gehad om het verslag te bekijken. U heeft dus uw werk wel gedaan. Maar het is natuurlijk goed om te weten of er nog scholen zijn bijgekomen.

- *Het incident is gesloten.*

INTERPELLATIES (R.v.O., art. 61)

De hervorming van het kunstenlandschap

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het is een nogal lange interpellatie. Ik stel voor om er alleen de kernpunten en de vragen uit te halen, maar ik zou het appreciëren dat de volledige tekst in het verslag zou komen. Ik houd er wel aan om de vragen te stellen.

Op 30 maart 2020 publiceerde de Vlaamse minister-president bevoegd voor o.a. Cultuur, de heer Jan Jambon, zijn Strategische Visienota Kunsten. De visienota is de verdere uitwerking van de beleidsnota Cultuur voor wat betreft de Kunsten, en houdt rekening met de beleidslijnen van het Vlaams Regeerakkoord. Het is de leidraad om de komende jaren het beleid vorm te geven.

De visienota kwam tot stand na uitvoerig overleg met verschillende actoren in het veld: individuele kunstenaars, werknemers uit de kunstensector, belangenbehartigers, steunpunten, kleine en grote organisaties uit verschillende disciplines en sectoren, leden van beoordelings- en adviescommissies enzovoort.

Ook de lokale overheden werden betrokken bij de opmaak van de visienota. Zo leverden de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de VGC elk een bijdrage, waarover de minister-president met hen in dialoog ging.

In dat verband heb ik de volgende vragen: welke bijdrage heeft de VGC geleverd voor de opmaak van de Strategische Visienota Kunsten? Wie heeft die bijdrage opgesteld: het College of de Administratie van de VGC? In welke mate kan die bijdrage herkend worden in de Strategische Visienota Kunsten? Welke elementen in de Strategische Visienota Kunsten zijn te danken aan de bijdrage van de VGC?

De visienota vat aan met een hervorming van het Vlaamse kunstenlandschap. Het Vlaamse subsidiebeleid wordt nu grotendeels bepaald door het Kunstendecreet. Maar dat decreet dreigt op zijn grenzen te botsen. De Vlaamse overheid stelt immers vast dat *“verschillende kunstenaars starten bij projectsubsidies, om vervolgens na een groeiproces, de overstap te maken naar structurele subsidies en zo een volledige werking weten uitbouwen en artistiek ten volle tot bloei komen.”* De realiteit van dat groeimodel is onhoudbaar gebleken door de blijvende druk op de Vlaamse overheidsmiddelen. Het kunstenlandschap dreigt daarom te verstarren en opkomende kunstenaars en organisaties botsen tegen een plafond. Om ervoor te zorgen dat Vlaanderen zijn voortrekkersrol in de kunsten kan blijven opnemen, acht de Vlaamse Regering een hervorming van het Kunstendecreet noodzakelijk. Het is een heel interessant document, dat alle collega's eigenlijk zouden moeten lezen. Die hervorming vertaalt zich onder meer door een hertekening van het subsidielandschap. In de nieuwe visie op het subsidielandschap onderscheidt de Vlaamse overheid een 4-ledige structuur: eerst de Dynamische Ruimte, dan het Brede Veld, de Kerninstellingen en de Kunstinstellingen. Dat is een nieuwe opdeling. Daarover heb ik de volgende vragen: hoe staat het College tegenover de hervorming van het subsidielandschap? Hoe faciliteert de VGC samenwerkingen en kruisbestuivingen tussen de 4 groepen van het subsidielandschap?

Met het concept van de Dynamische Ruimte bedoelt men *“het deel van de kunstensector dat via projectmatige subsidies (projecten, beurzen voor individuele kunstenaars, doorbraaktrajecten...) wordt ondersteund.”* Het gaat om projecten die afgebakend zijn in

opzet, doel en tijd. Kunstenaars en organisaties die projectmatig willen werken, zullen bewust kiezen voor de Dynamische Ruimte. De visienota verduidelijkt dat projectsubsidies “*niet per se een opstap zijn naar een structurele werking*” en “*net zomin een terugvalpositie zijn bij de uitstroom vanuit het structurele veld.*” Het combineren van projectsubsidies en structurele subsidies zal niet langer mogelijk zijn.

Het Brede Veld slaat op dat deel van de kunstensector dat via 5-jarige subsidies wordt ondersteund. Momenteel ontvangen 208 organisaties deze continue, structurele ondersteuning. Zij vormen een belangrijke schakel binnen het ecosysteem want ze bieden vanuit hun structurele inbedding en langetermijnperspectief kansen aan spelers uit de Dynamische Ruimte of andere organisaties.

Het zal, zoals hierboven vermeld, voor een organisatie die haar werking financiert met structurele subsidies niet langer mogelijk zijn om projectsubsidies aan te vragen. Bij het indienen van het dossier moet men in de meerjarenplanning in de noodzakelijke middelen voorzien om met de 5-jarige subsidie binnen het Kunstendecreet de volledige werking – ook alle creaties en producties – te financieren. Maar de nota verduidelijkt dat samenwerkingen en kruisbestuivingen tussen de Dynamische Ruimte, het Brede Veld, de Kern- en Kunstinstellingen mogelijk blijven en zelfs uitdrukkelijk aangemoedigd worden.

In dat verband heb ik de volgende vragen: hoeveel Brusselse organisaties ontvangen momenteel deze continue, structurele ondersteuning? Hebben die Brusselse organisaties de *knowhow* om een dergelijk meerjarenplan op te maken? Voorziet de Administratie van de VGC in begeleiding voor organisaties bij de opmaak van hun meerjarenplan om aanspraak te maken op een 5-jarige subsidie?

De structureel ingebedde kunstenuorganisaties die een meer duurzaam perspectief op lange termijn hebben, worden onder de nieuwe noemer Kerninstellingen geplaatst. Zij krijgen een subsidieperspectief dat verder reikt dan de 5-jarige subsidie binnen het Brede Veld. De Kerninstellingen zullen hun eigen werking bepalen en zullen in dialoog gaan met de Vlaamse overheid over hun specifieke rol en functionaliteit in het kunstenedschap. Alleszins zullen ze zorgen voor talentontwikkeling en doorgroeimogelijkheden voor kunstenaars.

De overheid zal met elke Kerninstelling een beheersovereenkomst afsluiten. De stad of gemeente waarin de Kerninstelling gevestigd is, zal betrokken worden bij het opstellen van de beheersovereenkomst. Voor mogelijke instellingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt de VGC betrokken.

Organisaties zullen zich kunnen intekenen om Kerninstelling te worden. Heeft het College weet van organisaties die zich willen intekenen onder die categorie? Hoe ziet het College de betrokkenheid van de VGC bij het opstellen van een beheersovereenkomst voor mogelijke Kerninstellingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest? Welke accenten wil het College leggen in die beheersovereenkomst?

Tot slot, de Kunstinstellingen. Net zoals voor Kerninstellingen zal er met beheersovereenkomsten worden gewerkt. Wegens hun internationale uitstraling, hun artistieke niveau, bereik en omvang waardoor ze de artistieke topambassadeurs van Vlaanderen mee op de kaart zetten, wordt voor hen eenzelfde subsidieperspectief van meer dan 5 jaar gehanteerd. In Brussel worden de organisaties Ancienne Belgique en Brussels Philharmonic reeds als Kunstinstelling gecategoriseerd, maar net zoals de organisaties die kandideren voor

Kerninstelling zullen zij ook moeten intekenen om Kunstinstitelling te worden. Heeft het College weet van organisaties die willen intekenen onder die categorie?

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Het is positief dat er rekening werd gehouden met de aanbevelingen vanuit de sector en van de VGC. Vlaams minister-president Jan Jambon heeft de voorbije maanden echt wel geïnvesteerd in een dialoog met de sector en met de VGC. Het gaat hier over een ambitieuze visienota, waar ook een budget tegenover zal moeten staan. Zal het budget verhogen? Heeft het collegelid daar al een zicht op?

In de visienota wordt benadrukt dat het sleutelwoord van het beleid vertrouwen is, vertrouwen in de kracht van kunst, in de ambities van kunstenaars en in het Vlaamse culturele veld. Dat vertrouwen heeft bij de start van de Vlaamse Regering een zware deuk gekregen en de sector is de besparingen nog niet te boven gekomen. Het is echter goed dat er nu wel plaats is voor een constructieve samenwerking. Dat zal ook cruciaal zijn met het oog op een hervorming van het Kunstendecreet. Heeft het collegelid al zicht op een structurele dialoog en samenwerking met Vlaanderen in de komende maanden en jaren?

Een van de belangrijke selectiecriteria is terecht de uitstraling van de kunsten. Dat kan echter ook een nadeel vormen voor beginnende kunstenaars en lokale werkingen. Die humuslaag wordt omschreven als zeer belangrijk. We zijn ons daar in Brussel ook zeker van bewust. Komt die nu niet in gevaar?

Verder ben ik blij dat in de visienota een divers en meerstemmig ecosysteem centraal staat, maar ook hier hoop ik daden te zien in plaats van woorden. Het is niet zo dat de culturele diversiteit omarmt wordt door de Vlaamse minister van Cultuur en dat is nochtans cruciaal voor een rijk kunstenbeleid. Ik reken op de VGC om dat altijd te blijven benadrukken in Vlaanderen. Daarom is overleg met de VGC heel belangrijk. Het is lovenswaardig dat dit in de voorbije maanden heeft plaatsgevonden, want op het vlak van culturele diversiteit heeft de VGC enorm veel expertise. Ik hoop dus stellig dat die dialoog met de sector en met de VGC zal worden verdergezet vanuit Vlaanderen.

Ten slotte, wil ik nog zeggen dat ik vanuit de sector heel veel lof hoor over het collegelid en zijn kabinetmedewerkers en over de mensen van de Administratie. Om te antwoorden op een vraag van de heer Mathias Vanden Borre kan ik zeggen dat er een groot inspraakmoment geweest is in samenwerking met de Brusselse kunstensector en het Brussels Kunstenoverleg, waar bijna 100 Brusselse kunstenuitvoeringsorganisaties op aanwezig waren. Op die manier is de VGC-visienota tot stand gekomen. De kunstenuitvoeringsorganisaties in Brussel worden al jaren betrokken bij het beleid en ik hoop dat Vlaanderen daar een voorbeeld aan zal nemen en dat de dialoog constructief zal worden verdergezet.

Collegelid Pascal Smet: Kunst en cultuur prikkelt, inspireert, creëert ruimte voor verbeelding, geeft kleur aan het leven en geeft hoop. Dat hebben we allemaal nodig, en nu meer dan ooit.

Als collegelid binnen de VGC werd ik door de Vlaamse minister van Cultuur gevraagd om een bijdrage te leveren aan zijn Visienota Kunsten, wat we uiteraard ook gedaan hebben. In deze Strategische Visienota legt de Vlaamse minister van Cultuur zijn visie vast op het beleidskader voor de Kunsten, in uitvoering van het Kunstendecreet. De visienota bevat de 'to be' van het kunstenuitvoeringslandschap. De visienota bepaalt de beleidsprioriteiten en -instrumenten van de Vlaamse minister en biedt een richtinggevend kader voor de beoordeling van

subsidievragen. In de visienota wordt aangegeven wat de prioriteiten zijn, de aandachtspunten voor de uitvoering van het decreet of aanzetten voor nieuw beleid en te onderzoeken sporen. Het Kunstendecreet bepaalt dat de minister van Cultuur van de Vlaamse Regering ten laatste op 1 april de nieuwe visienota Kunsten moet voorleggen aan het Vlaams Parlement. Dit is ondertussen gebeurd en werd positief onthaald.

Binnen al mijn bevoegdheden - zo ook binnen de Kunsten- werk ik samen met het werkveld, met de sectoren, in dialoog. Niet over hen maar met hen beleid voeren. Zo hebben we ook gewerkt voor het opstellen van de bijdrage aan de Strategische Visienota Kunsten: met het werkveld in gesprek gaan. Dat blijf ik doen. De sector heeft in mij een zeer goede bondgenoot.

De elementen van deze bijdrage aan de visienota werden verzameld tijdens een inspraakmoment waarbij een kleine 100-tal kunstenaars en organisaties uit de Brusselse Nederlandstalige kunstensector werden uitgenodigd om hun input te formuleren. Ik was daar zelf ook aanwezig. Dit werd in samenspraak georganiseerd met onze partner en spreekbuis voor de kunstenaars Brussels Kunstenoverleg – Réseau des Arts à Bruxelles. Deze elementen werden nadien voorgelegd aan de adviesraad Cultuur van de VGC en werden nauw opgevolgd door mijn kabinet. Vervolgens werden ze aan het College voorgelegd, zodat ze door de volledige VGC werden gedragen.

Daarna ben ik over deze bijdrage in dialoog gegaan met Vlaams minister-president Jan Jambon en dat zullen we ook blijven doen bij de verdere uitrol van deze visienota. De heer Mathias Vanden Borre zal van zijn partijgenoten in de Vlaamse Regering kunnen vernemen dat ik een houding van samenwerking nastreef, omdat het geen enkele zin heeft als bestuurders elkaar beginnen tegen te werken. In het belang van de kunstenaars in Brussel moeten we samenwerken, ook bij de uitrol van deze visienota. Wij zullen zoveel mogelijk complementair werken om de dynamiek van het kunstenlandschap te garanderen. We stellen de kunstenaar centraal in het beleid, innovatieve praktijken in de kunsten worden hoog in het vaandel gedragen en de Vlaamse minister-president hecht veel belang aan de internationale positie van de Vlaamse en Brusselse kunstensector, omdat hij ook wel weet dat Brussel eigenlijk op internationaal vlak de toegangspoort tot Vlaanderen moet zijn.

Daarnaast is er aandacht voor meerstemmigheid, voor het ecosysteem en het is duidelijk dat inclusie en een laagdrempelige toegankelijkheid van kunst en cultuur van essentieel belang is. We kijken ernaar uit om dat in de komende jaren verder uit te werken. Vanuit de VGC zullen wij meer het accent leggen op het experiment en de beginnende kunstenaar en daarom willen we ook in de humuslaag van de kunsten – die stedelijk, divers en meerstemmig is – investeren.

Ik ben me bewust van evoluties in het huidige subsidielandschap en beaam het belang van reflectie over het kunstenlandschap en de verfijning van het subsidie-instrumentarium. Daarom zullen we ook met de verschillende Brusselse actoren hierover in dialoog gaan, meewerken aan de reflectie en uiteraard ook met de Vlaamse minister-president de hervorming van het subsidielandschap trachten mee vorm te geven en te beïnvloeden.

De vraag over hoe wij als VGC samenwerkingen en kruisbestuivingen tussen de 4 groepen van het subsidielandschap faciliteren, is op dit moment nog zeer hypothetisch, omdat de verhoudingen nog niet gekend zijn.

Er zijn vandaag 59 Brusselse organisaties die effectief een meerjarige subsidie ontvangen onder de meerjarige subsidiewerking van het Kunstendecreet. De subsidiëring loopt tot en met 2021. De Administratie van de VGC geeft geen formeel advies aan kunstorganisaties voor de samenstelling van een meerjarenplan bij het aanvragen van middelen onder het Kunstendecreet. Wij geven wel toelichting en advies. Het meerjarenplan van de kunstinstellingen en organisaties stoelt op artistieke autonomie binnen de contouren van de Vlaamse regelgeving. Indien nodig zal ik begeleiding voorzien, maar hiervoor heeft Vlaanderen al een aantal organisaties zoals Kunstenpunt en Cultuurloket. Met de Administratie van de VGC zullen wij de communicatie mee uitdragen, informeren en intervisiemomenten faciliteren.

Inzake de vraag over de Kerninstellingen verwijs ik naar het antwoord van Vlaams minister-president Jan Jambon in de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement.

De coronacrisis legt binnen de kunstensector 1 zaak sterk bloot, namelijk de preciaire situatie van de cultuurwerkers. We komen daar straks bij de actualiteitsvragen ongetwijfeld nog op terug. Het lijkt me dan ook belangrijk dat de Vlaamse minister van Cultuur enkel een nieuw Kunstendecreet kan schrijven als hij hiermee rekening houdt. Op federaal niveau heeft minister Nathalie Muylle goede maatregelen genomen met de uitbreiding van de tijdelijke werkloosheid en het kunstenuitvoeringsstatuut. Op de interministeriële conferentie Cultuur hebben wij daarover uitleg gekregen en ik heb bij federaal minister Nathalie Muylle een wil gezien om daar haar verantwoordelijkheid op te nemen. Dat is belangrijk, maar dat neemt niet weg dat er nog heel wat kunstenaars uit de boot vallen. Zij vallen tussen de mazen van het net door de manier waarop die sector georganiseerd is. Ook daar zullen wij vanuit de VGC met de kunstenaars in dialoog moeten gaan om beleidssuggesties aan de Vlaamse Gemeenschap en de federale overheid te doen.

In deze tijden moeten we blijven investeren in cultuur. De Duitse Bondskanselier Angela Merkel heeft een hele mooie toespraak over cultuur gegeven, waarin ze benadrukt hoe belangrijk cultuur is voor de samenleving. Ook voor een stad zoals Brussel, die internationaal, kosmopolitisch en divers is, die cultuur in- en uitademt, is het belangrijk dat alle generaties ook in de toekomst in een stad zullen kunnen leven waar heel veel cultuur is. Vandaar zullen wij samen met de Vlaamse Gemeenschap ons uiterste best doen om die humuslaag te behouden.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dit antwoord ligt in de lijn van de bespreking die in het Vlaams Parlement heeft plaatsgevonden, waar ongeveer alle politieke fracties een positieve tussenkomst hebben gehouden en een aantal goede zaken hebben benadrukt in deze visienota. Deze visienota straalt ambitie en vernieuwing uit.

Bij de start van deze Vlaamse regeerperiode was er inderdaad veel discussie over de projectsubsidies, maar ondertussen hebben we toch wel moeten vaststellen dat er opnieuw bijkomende financiering is vrijgemaakt, ook omwille van de moeilijkheden van de sector tijdens de coronacrisis. We kunnen de discussie over die besparingsoefening nu wel laten rusten.

De ambitie voor het budget moet natuurlijk altijd in het bredere kader bekeken worden. Het is duidelijk dat er heel veel sectoren onder druk staan, zo ook de cultuursector. We moeten uiteraard oog en oor hebben voor de bezorgdheden binnen deze sector, maar we moeten dat ook altijd in het juiste perspectief plaatsen. Dat is de oefening die elke regering moet maken.

De positieve elementen uit deze visienota werden al besproken in het Vlaams Parlement. Ik ben blij dat de discussie hier dezelfde teneur heeft. De samenwerking met het kabinet en met de Vlaamse minister van Cultuur juich ik toe. Brussel en Vlaanderen kunnen best wel samenwerken en kunnen zeker op het vlak van cultuur complementair zijn en elkaars leemtes aanvullen. Dat moet ook in de toekomst mogelijk blijven.

Ik denk dat dit ook in de toekomst mogelijk moet blijven. De crisis legt een aantal pijnpunten in de sector bloot. Daar verwezen het collegelid en Vlaams minister van Cultuur Jan Jambon al naar. Er zijn kunstenaars en andere mensen in de sector die tussen de mazen van het net glijpen. We moeten de crisis als een soort opportuniteit beschouwen om de oefening van de visienota grondig te maken. We moeten een nieuwe strategie uitbouwen en van onderuit kijken naar de lacunes. Hoe kunnen we de sector structureel versterken en de kunstenaar meer in de economische realiteit plaatsen?

Tot slot, nog een bedenking. Het collegelid verwijst naar het cultuurloket. Ik hoop dat hij daarmee in eerste plaats het Vlaamse cultuurloket bedoelt. We hebben daarover natuurlijk al een discussie gehad. Vlaanderen heeft een cultuurloket in Brussel, maar het collegelid ambieert om daarvan een soort Brussels cultuurloket te maken. Ik hoop dat dit in deze context niet de bedoeling is, zodat we het Vlaamse cultuurloket kunnen versterken, bestendigen, naar waarde kunnen schatten en zijn rol kunnen laten spelen. Zo kunnen we in de toekomst verder samenwerken en de Vlaamse kunstenaar in Brussel verder informeren.

Ik kijk uit naar toekomstige discussies over dit thema.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Ik wil benadrukken dat die constructieve samenwerking echt deugd doet en een beetje ademruimte geeft aan de mensen.

Nu de heer Mathias Vanden Borre het cultuurloket vermeldde, kan ik het niet laten om hierop in te gaan. Het cultuurloket in Vlaanderen doet fantastisch werk. Ik heb er zelf ook ervaring met gehad. Het is een zeer goed loket voor kunstenaars, maar in Brussel is er volgens mij echt nood aan een meertalig kunstloket voor alle kunstenaars, los van taal of origine. Brussel is zeer divers. Die diversiteit aan kunstenaars en kunstorganisaties kan men niet in een klein hokje steken. We moeten dit overkoepelen en samen aan de slag gaan. Het Vlaamse Kunstloket moet daarbij uiteraard worden betrokken.

- *Het incident is gesloten.*

Het aanbod van infrastructuur voor kunstenaars

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik heb een vraag over ateliers voor kunstenaars. Ik wil vooraf even zeggen dat de 8,3 miljoen euro van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de Cocof en de VGC positief wordt onthaald in de sector. Dat is begrijpelijk. Na 60 dagen komt er eindelijk een premie voor individuele kunstenaars en cultuurcentra. Kunstenaars hadden zelf al een initiatief gestart, SOS RELIEF, om andere kunstenaars te helpen overleven. Net zoals de leerkrachten die zelf mondkmaskers naaien. Mensen blijven niet bij de pakken zitten, maar schieten in actie. Het is positief dat die toezegging van 8,3 miljoen euro er kwam. Het gaat over een eenmalige premie, maar voor velen brengt dit de hoognodige zuurstof die ze al even misten.

Er werd al gezegd dat de kunst- en cultuursector zeer precair is. De verschillende bevoegde politici in Brussel zouden ondersteuning kunnen bieden. Een van de grootste happen uit het budget van een kunstenaar of artiest is het huren van een atelier of repetitieruimte. Zo kwamen tijdens de vorige zittingen al enkele keren collectieven ter sprake die hun werkplekken hebben in de oude Actirisgebouwen. Die gebouwen waren tot voor kort in handen van de overheid, maar werden spijtig genoeg verkocht aan Entrakt, een bedrijf dat winst maakt met het beheren van leegstaande ruimten. De woordvoerders van de kunstenaarscollectieven lieten weten dat Entrakt geen eurocent van de huurprijs wil afdoen.

Los van dit concrete probleem moeten we naar het ruimere kader kijken voor het beheren van ruimten voor kunstenaars. Andere steden, zoals Gent of Antwerpen, slagen er wel in om betaalbare ateliers aan te bieden. Zo drukken ze een van de belangrijkste kosten voor hun creatieve werkers. In Antwerpen gaat het bv. over AAIR, een organisatie die door de stad wordt ondersteund. Zij biedt een platform, tijd, mobiliteit en ruimte voor kunstenaars. In Gent gaat het om NUCLEO, waardoor een omgeving wordt gecreëerd voor kunstenaars in diverse disciplines. In Brussel is dat beleid afwezig. Dergelijke initiatieven, die ondersteund worden door de overheid, zijn een gemis in Brussel. Hier worden kunstenaars overgelaten aan het kille winstbejag van bedrijven zoals Entrakt.

Welke stappen heeft het collegelid ondernomen om de nood aan betaalbare werkruimte voor muzikanten, beeldende kunstenaars en andere artiesten te ledigen? Voorziet het collegelid een tussenkomst om kunstenaarscollectieven zoals Level Five, Jubilee of State Of The Arts bij te springen in structurele kosten?

Heeft de VGC permanente ruimte voor kunstenaarscollectieven? Kan het eengemaakt cultuurloket een rol spelen in de doorverwijzing naar betaalbare ruimte voor kunstenaars? Hoe staat het met de uitrol van dat loket?

Collegelid Pascal Smet: Ik zou de heer Jan Busselen willen zeggen dat hij goed moet luisteren, want de VGC heeft in het verleden al veel gedaan. We willen nog meer doen, want we zijn ons bewust van de noden. Zoals in het veld te horen is, houden wij een vinger aan de pols. We weten wat er gebeurt in het Brusselse cultuurlandschap. We kennen de noden en problemen en bereiden de nodige acties voor.

We zijn zeer blij dat Brussel een kunstenaarsstad is waar veel kunstenaars neerstrijken die worden aangetrokken door het internationale karakter. Het gaat niet enkel over Vlaamse of Waalse kunstenaars, maar ook over internationale kunstenaars. Er zijn hier heel wat interessante scholen en ontmoetingsplekken, belangrijke podia en tentoonstellingsplekken. Op een bepaald moment gaf de *New York Times* ons de titel "*Het nieuwe Berlijn*". We zouden het beter het 'betere Berlijn' noemen. Deze titel kregen we omdat er zich heel wat creatieve mensen in Brussel kwamen vestigen.

We hadden in het verleden steeds aandacht voor de huisvesting van kunstenaars en de nood aan goede, betaalbare ateliers en repetitieruimtes. Vaak zijn we ingegaan op vragen uit de sector. Ik zal de heer Jan Busselen een overzicht geven van enkele investeringssubsidies die de VGC uitkeerde: Needcompany, Peeping Tom, Damaged Goods, Globe Aroma, Recyclart en Volta. Al die organisaties hebben ondersteuning gekregen van de VGC.

Samen met collegelid Sven Gatz werd recent een investeringssubsidie voor de nieuwe vestiging van het HISK, de kunsthogeschool, in Sint-Jans-Molenbeek toegekend. Dat zal niet

alleen de school ten goede komen, maar ook kunstenaars die bv. tentoonstellingsruimte zoeken. Via een 3-jaarlijkse oproep stelt de VGC een ruim atelier ter beschikking op de Gallaitsite. Vandaag huist daar het jonge gezelschap KAK (Koekelbergse Alliantie van Knutselaars). Even verderop in De Kriekelaar repeteert op vaste basis het gezelschap Transfocollect. In de gemeenschapscentra wordt sinds 2 jaar tijdens de zomersluiting gratis ruimte aangeboden aan kunstenaars. Dit is weliswaar voor een beperkte tijd, maar toch zijn dit gemiddeld 2 tot 4 weken. Hiervan wordt gebruikgemaakt door een diverse groep kunstenaars.

Daarnaast ondersteunt de VGC via de werkingssubsidies organisaties met een atelierbeleid. Denk daarbij aan Danscentrum Jette, Muziekpublique en andere organisaties die actief inzetten op repetities en workshops voor en van artiesten. Kleinere organisaties die samenhuizen en samenwerken krijgen soms subsidies voor co-workinginitiatieven via de projectlijn. Huurgelden kunnen daar een deel van zijn.

Het is de ambitie van het College om deze legislatuur extra in te zetten op atelier- en repetitieruimtes. We weten dat de nood groot blijft. Voor de crisis steeg de druk op de vastgoedmarkt in Brussel, waardoor werkruimte voor kunstenaars schaarser en duurder werd. We zijn al een tijdje bezig om vraag en aanbod te objectiveren en om *good practices* en verschillende financieringsmodellen voor zowel tijdelijk als permanent aanbod van atelierruimtes te verzamelen. Er lopen op dit moment verkennende gesprekken met verschillende *stakeholders*.

De coronacrisis is er intussen gekomen. Zij kent vele facetten. Er is nood aan een geheel aan maatregelen waardoor de overleving van de sector kan worden gewaarborgd. De eerste prioriteit ligt bij kleinschalige organisaties en individuele kunstenaars. Daarop komen we straks terug, bij de bespreking van 8,4 miljoen euro die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de VGC daarvoor uittrekken. Wij blijven structurele subsidies en toegekende projectsubsidies verder uitbetalen, die in principe ook kunnen worden aangewend voor structurele kosten zoals huur. We weten dat er nood is aan een oplossing voor het betalen van huur. We bekijken verschillende oplossingen. Zo ken ik het probleem van kunstenaarscollectief Level Five, waarvoor we in contact staan met beheerder Entrakt. We zouden kunnen zeggen dat wij alles betalen, maar ik vind dat er ook solidariteit van Entrakt nodig is. We zijn aan het bekijken hoe we tot een oplossing kunnen komen en in welke mate de VGC financieel moet tussenkomen. Wel vind ik dat wie een ruimte verhuurt verantwoordelijkheid moet opnemen. Dat geldt evenzeer voor sportclubs die gemeentelijke sportinfrastructuur moeten huren. Daarvoor moeten gemeenten ook een inspanning doen. In dit geval gaat het over een private partner, Entrakt, maar ook die zal inspanningen moeten doen.

Toekomstgericht ben ik het eens dat er een inventaris moet zijn met toon-, repetitie- en werkruimtes. Dat zal er ook komen. *perspective.brussels* is daarmee bezig en zal dit via het loket van *spots.brussels* ontsluiten. De nood aan een Brussels cultuurloket, dat gemeenschapsoverschrijdend werkt, wordt steeds duidelijker. Ik wil de heer Mathias Vanden Borre nog geruststellen dat er goed kan worden samengewerkt met het Vlaamse cultuurloket. Het is niet omdat er een Brussels cultuurloket is dat het Vlaamse niet bestaat. Tegenwoordig kan men heel veel doen met informaticaoplossingen.

Er is een duidelijke vraag naar repetitieruimten. We moeten ons de vraag stellen in welke mate wij vanuit het beleid kunnen samenwerken met privépartners. In welke mate moeten er richtlijnen, *good practices* en gedragscodes komen? Dergelijke reflecties houden ons nu bezig. Het zou kunnen dat er een publiek vehikel wordt opgericht, maar er zijn vele pistes

mogelijk. Ik ben mij ervan bewust dat er problemen zijn met sommige privéoperatoren die momenteel werkzaam zijn.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik wil niet ontkennen dat de VGC veel doet voor kunst en cultuur. De VGC ondersteunt verschillende initiatieven en kunstenaarscollectieven. Het is wel een beetje cynisch dat we moeten vaststellen dat een bedrijf de harde wetten van de markt toepast na de verkoop van een gebouw zoals Actiris aan de privésector. Nu moeten we dat bedrijf suggereren dat ze menselijker moeten optreden in crisistijden. Dat is het probleem wanneer de overheid niet genoeg infrastructuur heeft om zelf aan te bieden tegen democratische prijzen. Zo kan de overheid in een crisis zelf ervoor zorgen dat mensen die beter doorstaan.

Ik ben blij dat het collegelid beseft dat er nog veel werk is. Ik raad echt aan om gewoon eens in de gebouwen van Actiris rond te lopen om de situatie te kennen.

Collegelid Pascal Smet: Dat heb ik al gedaan. Ik ben er al vaak geweest.

De heer Jan Busselen (PVDA): Dan weet u dat de situatie echt onaanvaardbaar is. Je moet er in omstandigheden werken waarbij de regen gewoon binnensijpelt als het te hard regent. Dat is echt problematisch. Het is goed dat u zegt dat we “*het nieuwe Berlijn*” zijn, en misschien zelfs nog beter dan “*het nieuwe Berlijn*”, maar dan zouden we de kunstenaars ook iets meer mogen koesteren.

- *Het incident is gesloten.*

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Het beschikbaar maken van openbare ruimte voor kwetsbare gezinnen

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): We hadden het er al over. Gisteren was Brussel ook in De afspraak op de *vrt* het hoofdpersonage. Enkele gezinnen werden er geportretteerd die effectief met veel mensen op weinig vierkante meter, zonder terras en zonder tuin, wonen en niet naar buiten komen. Ook de Vlaamse Jeugdraad, de Kinderrechtencommissaris en 170 experts deden een oproep om het kind centraal te stellen. Stress en huiselijk geweld nemen toe, maar ook de inadequate maatschappelijke reactie vormt de burgerzin.

De gevolgen zullen ook post-corona meespelen. Er gaan stemmen op dat we zelfs tot 2024 met ups en downs op een of andere manier met het coronavirus te maken zullen hebben. Dat is een worstcasescenario. Ik denk dat een 2de golf niemand zal verrassen. Het is noodzakelijk om ons te organiseren in onze grootstedelijke context voor deze kinderen, jongeren en gezinnen.

Bruzz kopte vorige week nog eens: “*Ondanks het verbod veel zittend volk in Park van Vorst.*” Maar dat spreekt voor zich: naast ruimte om te sporten en te bewegen, is er ademruimte nodig waar je meer dan 5 minuten kan ‘zijn’, in gezinscontext, ordentelijk, gereguleerd en veilig. Er is nood aan een openstelling van semiopenbare en openbare ruimte én een omkadering voor die openstelling. Enerzijds verdwijnen immers veel Brusselaars in isolement, anderzijds krijgen andere Brusselaars grotere frustraties en dat knaagt aan de motivatie om zich solidair op te stellen voor die ‘*tous ensemble*’, ‘allemaal samen’.

Ik vertelde u reeds dat in mijn buurt in Laken de filosofie van de *commons*, het collectief beheerde gemeengoed, weer opleeft. *Bruzz* maakte hierover trouwens een gesmaakte reportage. U liet me in de vorige commissievergadering verstaan dat gemeenschapscentra reeds een buiten- en binnenruimte ter beschikking stellen van specifieke gezinnen. In Gent worden soortgelijke initiatieven reeds door het stadsbestuur omarmd. Zelfde recept: armere wijken, geen buitenruimte in veel woningen, collectieve ruimte als gemeengoed delen. Gecontroleerd en georganiseerd.

De praktijk toont aan hoe groot die nood is. Mensen staan op wachtlijsten, terwijl er zelfs geen 'reclame' voor werd gemaakt. De nood is enorm in heel Brussel en niet alleen in de Nederlandstalige gemeenschap. De praktijk toont eveneens aan dat dit op grote schaal kan worden uitgerold mits er een stevige coördinatie is.

Naar aanleiding van mijn vraag aan uw collega, Brussels minister-president Rudi Vervoort, opperde hij alvast om gebruik te maken van de kennis van *perspective.brussels* over waar zich beschikbare gronden bevinden in het gewest, zoals braakliggend terrein, binnenplaatsen van huizenblokken en groene ruimte. Hij gaf aan dat een aantal strategische gebieden zeker potentieel heeft. Om de ruimte concreet beschikbaar te maken, moet wel worden bekeken wat de mogelijkheden zijn en welke eventuele aanpassingen nodig zijn op het gebied van sanering, veiligheid enz. Er zal wat onderzoekswerk moeten gebeuren, maar ik ben alvast hoopvol en tevreden dat het idee positief is onthaald.

Ook heb ik aan Brussels minister-president Rudi Vervoort gesuggereerd om zeker gebruik te maken van de kennis en *knowhow* van de vele burgerinitiatieven en de *commons*, omdat zij lokaal verankerd zijn. Zij weten dus wat er in hun gemeente eventueel mogelijk en opportuun zou zijn, zowel qua mensen als qua ruimte. Die suggestie zou ik ook aan u zeker willen meegeven, naast het feit dat er al meer dan 1.000 vrijwilligers bij Brussels helps nog wachten op een opdracht.

Zijn er ondertussen nog meer gemeenschapscentra die ruimte ter beschikking stellen? Beschikken de reeds uitvoerende gemeenschapscentra al over een beknopte evaluatie van hun experiment, die kan helpen om een draaiboek uit te werken voor de verbreding van dit systeem?

Hebt u een overzicht van de overige plekken die in aanmerking zouden kunnen komen voor een gecontroleerde openstelling?

De samenwerking met lokale organisaties is een cruciale factor. Ziet u mogelijkheden om de omkadering ook te coördineren?

Zou er via de ondersteunde (sociale) lokale organisaties en Brussels helps een oproep voor vrijwilligers gelanceerd kunnen worden? Vrijwilligers kunnen de toegang tot die stukjes groen of openbare ruimte als een soort conciërge mee helpen open te stellen.

Ik val daarmee een beetje in herhaling, maar ik probeer stap voor stap te bekijken hoe we dit samen zouden kunnen uitwerken over de grenzen van de VGC en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heen.

Collegelid Pascal Smet: De uitzonderlijke, strenge coronamaatregelen stellen ons inderdaad voor heel wat uitdagingen. Connectie tussen mensen is ook belangrijk. Vandaar dat we 40.000

euro hebben geïnvesteerd in onder andere een *crowdfunding* via laptops, in aanvulling op wat collega Sven Gatz heeft gedaan. Zo willen we ervoor zorgen dat kinderen en jongeren toch in contact kunnen blijven met *peers* en vertrouwenspersonen, zoals jeugdwerkers. Vlaams minister Benjamin Dalle heeft zich daarbij ook aangesloten en investeerde 70.000 euro extra in deze *crowdfundingactie*.

Daarnaast hebben we telefonisch op regelmatige basis contact met organisaties die met kwetsbare kinderen en jongeren werken, en organiseren we een *videocall* met regionale jeugdpartners zoals Art Basics for Children, Cultureghem en Groep Intro. De signalen en uitdagingen die we vanuit deze overlegmomenten krijgen, zijn inderdaad hoofdzakelijk te situeren op het sociale vlak, op het vlak van gebrek aan ruimte en op dat van communicatie en digitaliteit.

Ik deel uiteraard uw bezorgdheid. Ik zal een opsomming van de ondernomen acties bezorgen. Wat specifiek de vraag betreft over de terbeschikkingstelling van buitenruimte, stellen niet alleen de gemeenschapscentra ruimte ter beschikking, maar ook Aximax en de Huizen van het Kind.

Bij de gemeenschapscentra en de Huizen van het Kind reserveren mensen hun ‘plek’. Er wordt ontsmet en ze mogen slechts met een beperkt aantal personen én in hun bubbel van ‘gezin’ aanwezig zijn. Dit initiatief is specifiek gericht op mensen die geen tuin of buitenruimte hebben. De volgende gemeenschapscentra stellen (buiten)ruimte ter beschikking:

- Novha: noodtuin voor gezinnen die in een appartement wonen;
- Nekkersdal: buurtproject Gag;
- De Kriekelaar: voor gezinnen zonder tuin.

Op zoek gaan naar ruimtes is een constante zowel voor Huis van het Kind als voor de gemeenschapscentra, maar momenteel staat die zoektocht even *on hold*. De volgende weken moeten we die ruimtes immers beschikbaar houden voor de opening van de scholen en de opvangcapaciteit die dat meebrengt, zoals collega Sven Gatz reeds heeft gezegd.

Voor de zomer hebben we met verschillende *stakeholders*, de gemeenten en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overleg opgestart om vanuit de VGC een kleinschalig publieksaanbod, hoofdzakelijk in de openbare ruimte, te organiseren voor gezinnen, kwetsbare kinderen en jongeren. Het betreft een sport- en cultuuraanbod. Op die manier kunnen we ook kunstenaars werk geven in de zomer door op kleine schaal initiatieven in de publieke ruimte te ontwikkelen.

Samen met collega Elke Van den Brandt zullen we proberen om extra openbare ruimte te creëren en ter beschikking te stellen. De komende maanden moeten we vooral daarop inzetten, niet alleen in binnentuinen, maar ook in de openbare ruimte. Het is soms heel eenvoudig om ruimte te creëren. Ik denk bv. aan de Varkensmarkt, vlak bij het Bronks theater. Je zou daar gewoon een plein kunnen maken door de 2 uiteinden af te sluiten. Het verkeer is sluipverkeer, geen bestemmingsverkeer. Je kunt heel snel enorm veel extra ruimte creëren voor het Bronks theater, zodat het daar extra activiteiten kan ontwikkelen. Zo zijn er heel wat voorbeelden. Al de beleidsdomeinen zijn dat aan het uitwerken. Er wordt bekeken hoe gezinnen kunnen worden betrokken via lokale actoren en intermediairs.

Tenslotte mag niet worden onderschat dat bij een deel van de kinderen, jongeren en ouders angst bestaat om ‘buiten’ te komen, zoals u wellicht ook op televisie hebt gezien. Ook daar moeten we gevoelig voor zijn en wellicht aan een betere communicatie werken. Op zich is buiten komen helemaal veilig en perfect mogelijk, zolang je maar afstand houdt, een masker draagt (zeker als je een verkoudheid hebt) en elkaar niet aanraakt. Ik denk dat daarvoor nog extra communicatie nodig is.

Samengevat: waar het kan, in de gemeenschapscentra, de Huizen van het Kind en Aximax, stellen we ruimte ter beschikking. De klemtoon komt nu wel te liggen op opvang in het kader van de heropstart van de scholen. We moeten ons de komende weken en maanden vooral richten op het creëren van extra buitenruimte en daar een sportief, cultureel, kleinschalig en laagdrempelig aanbod ontwikkelen vanuit de VGC. Dat is de piste die ik samen met mijn beide collega's volg.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik heb geen vragen meer. De piste die u momenteel opzet, is zeer interessant, zeker ook voor de kunstenaars. De angst om naar buiten te durven komen, wordt grotendeels ondervangen door burgerinitiatieven en zeer lokale organisaties, bv. Gag, L'interstice. Vanuit hun normale werking kennen zij al die gezinnen zeer goed. Ze gaan tot aan hun deur om hen uit te nodigen en gerust te stellen. Op die manier komen ze effectief naar buiten. Daarom moeten we niet alleen vanuit de overheid zaken gaan initiëren, maar ook bekijken hoe we burgerinitiatieven en mensen op het terrein kunnen ondersteunen in wat ze nu reeds aanbieden.

Collegelid Pascal Smet: U weet dat dit sinds zeer lang mijn beleidslijn is. Ik denk dat u ook uit persoonlijke ervaring spreekt. Dus ik ben absoluut mee.

- *Het incident is gesloten.*

De oplossing voor basisschool De Knapzak in Sint-Agatha-Berchem

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Dit is een beetje een heuglijke vraag. We hebben al enkele keren gediscussieerd over De Knapzak en kunnen nu besluiten met deze vraag over de oplossing. Op 23 maart 2020 kwam immers het positieve nieuws dat basisschool De Knapzak in Sint-Agatha-Berchem toch zou kunnen openblijven. GO! Scholengroep Brussel neemt de Openveldsite van de basisschool over, die op 100 meter van de huidige containerklasjes ligt. De leerlingen en leerkrachten kunnen op termijn terecht in een nieuw schoolgebouw, geïntegreerd in de nabijgelegen basisschool Zavelberg van het GO!. De VGC zou de financiering van het project grotendeels op zich nemen tegen een totale kostprijs van ongeveer 6,5 miljoen euro.

We zijn als N-VA zeer verheugd dat er een oplossing is gevonden voor de leerlingen en leerkrachten van deze jonge basisschool. Gezien de grote vraag naar Nederlandstalige onderwijs capaciteit in Brussel en de noodzaak in Sint-Agatha-Berchem in het bijzonder, is deze uitkomst dan ook een zeer goede zaak. Tegelijkertijd blijven we ons vragen stellen bij de rol en de houding van de gemeente in dit verhaal. Zelfs toen de VGC en u in januari 2020 bereid waren om enkele miljoenen euro's op tafel te leggen, was er bij burgemeester Joël Riguelle niet bijzonder veel enthousiasme te bespeuren om De Knapzak, de eigen gemeentelijke basisschool, te redden en open te houden. Het lijkt ons dat het optreden en engagement van het gemeenschapsonderwijs in dit dossier duidelijk een doorslaggevende en

positieve rol hebben gespeeld. Hopelijk kunt u klaarheid scheppen over de totstandkoming van deze beslissing.

Hoe dan ook toont deze saga nog maar eens aan dat eigen gemeenschapsinstellingen voor Vlamingen in Brussel – Brusselse Vlamingen, Vlaamse Brusselaars, Nederlandstaligen, hoe je ze ook wilt noemen – op zijn zachtst gezegd geen overbodige luxe zijn. Nederlandstalig onderwijs faciliteren en inrichten is een gedeelde verantwoordelijkheid, ook van de gemeenten, maar dat blijken ze nog steeds al te vaak te vergeten. Andere voorbeelden vinden is niet moeilijk. Er zijn veel gemeenten die geen Nederlandstalig basisonderwijs inrichten.

Daarnaast worden voor de zoveelste keer nieuwe gemeentescholen aangekondigd, in Elsene en Sint-Joost-ten-Node zelfs al jarenlang, maar er blijft onduidelijkheid rond hangen. Je kunt je terecht afvragen wanneer het er daadwerkelijk van komt.

Het is enorm belangrijk dat wij ons eigen netwerk en onze eigen instellingen hebben om de noden en belangen te behartigen van de Brusselse Vlamingen en van hen die aansluiting zoeken bij het Nederlands in Brussel, daar waar andere overheden het al te vaak laten afweten. De keerzijde van de medaille is wel, zoals u zelf al hebt aangehaald, dat het de gemeenten wel gemakkelijk wordt gemaakt als de VGC en het gemeenschapsonderwijs – de Vlaamse instellingen – toch in de bres springen en de kosten op zich nemen als dat nodig is.

Een ander typerend dossier dat vorige keer al ter sprake kwam, is dat de gemeente Sint-Jans-Molenbeek tijdens de lockdown alleen onder de leerlingen van de Franstalige gemeentescholen studiemateriaal verspreidde. De Nederlandstalige scholen kregen niets, omdat die scholen volgens de burgemeester “*al over voldoende studiemateriaal beschikten.*” Ik wil best geloven dat de Nederlandstalige scholen in Brussel zeer goed geëquipeerd zijn, maar lokale besturen worden geacht inspanningen te doen voor beide doelgroepen. Het kan niet zijn dat er in andere dossiers geen geld is voor het Nederlandstalig onderwijs, als de gemeente voortdurend tegemoet moet komen om de financiële leemten van de Franse Gemeenschap op te vullen.

Hoe is dat resultaat precies tot stand gekomen, en wat was de rol van de VGC en de gemeente in dat verhaal?

Hoeveel plaatsen waren er oorspronkelijk gepland in het nieuwe schoolgebouw van basisschool Zavelberg? Hoeveel extra plaatsen komen er nu bij om de leerlingen van basisschool De Knapzak bij op te vangen?

Kunt u tot slot verduidelijken hoe het project in zijn geheel gefinancierd wordt?

Collegelid Sven Gatz: In vorige debatten heb ik de voorgeschiedenis van het dossier al geschetst. Ik vat nog even kort samen.

Het verhaal gaat terug tot 2013, toen de gemeente Sint-Agatha-Berchem het engagement aanging om haar school in de Openveldstraat uit te breiden. Om te kunnen uitbreiden, kocht ze een stuk grond aan in een ander deel van de gemeente, aan de Hunderenveldlaan. In afwachting werden er tijdelijke modulaire klasjes op de site van de Openveldstraat klaargemaakt. Die staan er trouwens nog altijd. In 2019 besliste de gemeente, tot verrassing en ontgoocheling van velen, om niet door te zetten met haar plannen. Toen ontstond ook het protest dat we allemaal kennen.

We hebben een aantal gesprekken gehad met verschillende actoren, in de eerste plaats met de gemeente. We polsten of we ze niet op haar beslissing konden doen terugkomen door de financiële tegemoetkoming iets te verhogen. Dat is niet gelukt. Daarop hebben we alternatieven onderzocht. We hebben discreet gepraat met verschillende scholenkoepels, en zoals dat soms gaat, viel de puzzel uiteindelijk in elkaar. Scholengroep Brussel van het GO! is voor ons namelijk niet noodzakelijk de meest gereede partner om alle problemen op te lossen, maar toen bleek dat zij nog plaats hadden op de site Zavelenberg, die in feite bijna grenst aan de site Openveldstraat, vielen de puzzelstukjes ineens probleemloos in elkaar.

Op die campus liggen het Technisch Atheneum Zavelenberg, de basisschool Zavelberg en het kinderdagverblijf Zandloperkje. In de jaren 1970 heb ik daar zelf op de lagere school gezeten, en ook mijn kinderen zijn er een 15-tal jaar geleden naar school gegaan.

Ineens lag er vrij snel een oplossing in het verschiep. De basisschool Zavelberg zou immers al een 2de volwaardige basisschool, een 2de leerlijn, naast zich krijgen, met bij elkaar 440 plaatsen. De gemeente stemde daar vrij snel mee in, en in enkele weken was alles rond. Er zullen een aantal ruimtelijke herschikkingen moeten gebeuren, maar er is wel voldoende ruimte op de site. Het kinderdagverblijf Zandloperkje, dat met betonrot kampt, zouden we dan ook willen renoveren en het vernieuwde kinderdagverblijf integreren in de nieuwe basisschool. U weet dat we dat zoveel mogelijk proberen te doen in overleg met de collega's van het College: we incorporeren in de mate van het mogelijke kinderdagverblijfstructuren in nieuwe schoolgebouwen. Hetzelfde willen we doen – en blijven doen – met infrastructuur voor Jeugd of Sport.

De werkzaamheden zouden van start gaan in 2021. De ingebruikname staat gepland voor 2023. Al met al is er gelukkig niet al te veel tijd verloren gegaan. De lokale onderwijsgemeenschap, ouders en leerkrachten op kop, zijn ook heel tevreden met de oplossing, heb ik vernomen. Dat stemt ons tevreden. Juridisch wordt vanaf 1 september 2021 de gemeentelijke basisschool De Knapzak overgenomen door het gemeenschapsonderwijs, GO! Scholengroep Brussel, die er op dat ogenblik de inrichtende macht van wordt. Alle leerkrachten krijgen de kans om mee over te stappen, maar u begrijpt dat er nog een aantal syndicale en andere onderhandelingen nodig zijn om van een gemeentelijk statuut over te stappen op het statuut van het gemeenschapsonderwijs. Het is echter niet de 1ste keer dat dit gebeurt, en ik ben ervan overtuigd dat we voor iedereen een goede oplossing zullen kunnen vinden. In elk geval geldt dat voor de ouders, die hun kind op dezelfde plek naar school kunnen laten gaan.

Momenteel zijn er 228 plaatsen in de huidige basisschool Zavelberg. Daar komen 114 plaatsen van De Knapzak bij, die verhuizen naar de 'tweelingschool'. Daarnaast zijn er nog 98 bijkomende plaatsen. Dat levert alles samen 2 leerlijnen op van elk 220 plaatsen.

De totale kostprijs wordt geraamd op 8 miljoen euro. Vorige maand is er een principeakkoord goedgekeurd voor een subsidie van 7 miljoen euro. Dat is van dezelfde grootteorde als wat oorspronkelijk werd uitgetrokken voor het De Knapzak-project. Daar komt nu wel een nieuw kinderdagverblijf bovenop, waarvoor we uiteraard moeten zorgen voor een bijkomende inspanning van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA). Daar zijn we op dit moment mee bezig. Zowel mijn eigen onderwijsadministratie als de diensten van collega Elke Van den Brandt hebben daar ervaring mee.

Tot slot, heb ik nog een algemene beschouwing. Ik begrijp uw ontgoocheling, mijnheer Verstraeten, wanneer u zich afvraagt of de VGC wel de problemen van de gemeenten moet oplossen. Het klopt dat dat in theorie niet zo zou mogen zijn, maar u kent mij als een zeer praktisch ingestelde persoon. Als we voor een probleem gesteld worden en we kunnen dat oplossen, dan zullen we dat niet laten. In dit geval kunnen we tevreden zijn dat we zowel voor de ouders als voor het schoolpersoneel niet alleen de best mogelijke, maar ook een zeer goede oplossing zonder meer hebben gevonden. Hopelijk kan iedereen het daarmee eens zijn.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik ben het met collegelid Sven Gatz eens dat het een mooie, elegante oplossing is waarover we tevreden mogen zijn. Mijn punt is vooral dat zoiets niet mogelijk zou zijn als wij als Vlamingen in Brussel niet onze eigen instellingen zouden hebben. Dan gaat het niet alleen over onze eigen Vlaamse Gemeenschapscommissie, maar ook over niet-overheidsinstellingen. Met bv. het gemeenschapsonderwijs kan goed samengewerkt worden.

De start van de werkzaamheden staat gepland voor 2021, de ingebruikname voor 2023. Als ik het goed begrijp, blijven ondertussen de containerklassen in gebruik?

Hoe het uitpakt met het VIPA, valt af te wachten.

Voorts heb ik niet meteen bijkomende vragen. U gaf een heel volledig overzicht. Laten we hopen dat er snel van start kan worden gegaan en dat de syndicale onderhandelingen waarover u sprak, niet al te complex worden.

- *Het incident is gesloten.*

De ICT-noden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): De scholen staan dezer dagen voor heel wat uitdagingen. Ze hebben zich onder meer in een zeer snel tempo moeten aanpassen aan afstandsleren. Van leerkrachten en natuurlijk ook van leerlingen vergde dat grote aanpassingen. Leerkrachten moesten op zoek naar de juiste methodes en materialen. Leerlingen die geen informaticamateriaal ter beschikking hadden, kregen dat in de mate van het mogelijke thuis bezorgd.

De uitdagingen waren zeer groot en de kwantumsprong die is gemaakt, verdient alle respect. Toch moeten we vaststellen dat het her en der met problemen gepaard ging. Deels is dat wellicht onvermijdelijk, maar het heeft er volgens mij ook mee te maken dat in het verleden niet altijd de juiste keuzes zijn gemaakt.

We moeten onmiddellijk lessen trekken uit wat niet goed is gegaan, voor de korte, middellange en lange termijn. Ten eerste geldt dat voor het materiaal en de infrastructuur, en ten tweede voor het aanbrengen van digitale vaardigheden bij leerkrachten én leerlingen. Ten slotte, moet er zorg zijn voor omkadering en ondersteuning.

In 2015 heb ik het toenmalige collegelid al vragen gesteld over het gebrek aan ICT-materiaal in de klassen en hoe dat verholpen kan worden. We hadden het toen ook over de 5-jaarlijkse monitoring van de Vlaamse overheid. De zogenoemde Monitor ICT-Integratie in het Vlaamse

Onderwijs (MICTIVO) is een document van liefst 450 bladzijden dat in 2018 voor de 3de keer is afgeleverd.

In dat rapport, dat uiteindelijk slechts een indicatie geeft voor het Vlaamse onderwijs in zijn algemeenheid, kwam naar voren dat het met de infrastructuur in de scholen steeds beter gaat: de aanwezigheid van digitale borden in de klassen is sterk gestegen, er wordt mobiele apparatuur aangekocht enzovoort. Op de specifieke situatie in Brussel hebben we evenwel niet echt zicht, maar vanop het terrein bereiken mij nogal wat klachten. Er komt hier en daar wel materiaal bij, maar vaak gebeurt dat niet gestructureerd en gestroomlijnd. Soms zijn er bv. tablets beschikbaar, maar die moeten dan gedeeld worden... Kortom, het is nogal chaotisch en het blijft behelpen. Het streefdoel moet zijn dat er een computerklas in elke Brusselse lagere school komt, met vaste computers die blijven staan en die ter beschikking staan van alle leerkrachten.

Daarnaast moet er uiteraard worden ingezet op digitale vaardigheden. Daar is een taak weggelegd voor het Onderwijscentrum Brussel om daarop, nog meer dan vandaag al het geval is, in te spelen.

Het allerbelangrijkste is echter om lessen te trekken uit wat fout is gelopen. Tegen pakweg juli zou er een evaluatie moeten komen, zodat er tegen september een tandje bijgestoken kan worden. We moeten er immers van uitgaan dat de huidige crisis wellicht niet de laatste is die we zullen meemaken. Een volgende keer moeten we een stap verder proberen te staan.

Is het collegelid van plan een evaluatie of rapportering te laten opmaken, al dan niet met de hulp van het OCB als het gaat over noden inzake ICT in al haar aspecten?

Heeft het collegelid misschien nu al een overzicht van de grootste noden, met name op het vlak van laptops, tablets en dergelijke? We hoeven niet te wachten tot 2023 om nu al stappen vooruit te zetten.

Heeft het College een overzicht van de stand van zaken van de beleidsplannen? Of wil het dat maken? Heel wat scholen hebben niet eens een beleidsplan. Dat leidt ertoe dat ze zomaar iets doen en geen gestructureerd beleid voeren. Hebt u zicht op die beleidsplannen?

Hebt u een idee wat de noden en verzuchtingen van de ICT-coördinatoren zijn? Kunnen zij in de gevraagde evaluatie betrokken worden? Wat doet de VGC om de ICT-coördinatoren bij te staan en tegemoet te komen aan hun verzuchtingen?

Collegelid Sven Gatz: Wat betreft het algemeen kader van het ICT-beleid, dus alles wat te maken heeft met informatica, behoren de uitrusting, het ICT-beleid op school en het behalen van de einddoelen en eindtermen tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Zij bepaalt wat een school moet realiseren. Ook op dat vlak is de VGC een flankerende overheid en dus niet de 1ste verantwoordelijke.

Dit gezegd zijnde heeft mijn voorganger, voor de coronacrisis, in mei vorig jaar al een ambitieus plan in werking gezet om na gesprekken tussen de scholen, de onderwijsnetten en de VGC een subsidiekader op te stellen om ervoor te zorgen dat de digitale kloof wordt gedicht en dat elke school en elke leerling zo ruim mogelijk digitaal worden ondersteund. Op die manier wil het College ervoor zorgen dat de aankoop of de leasing van ICT-materiaal voor

de Nederlandstalige basisscholen gemakkelijker wordt. Ze wil ook bekijken waar ze dat pedagogisch meer kunnen verankeren om de eindtermen gemakkelijker te kunnen bereiken.

Scholen kunnen een aanvraag indienen voor de aankoop of leasing van digitale schoolborden, laptops en/of tablets. De subsidie bedraagt maximaal 20.000 euro per verticale leerlijn. Dat is een ononderbroken pedagogische doorgaande lijn, van onthaalklas tot en met het 6de leerjaar. Het gaat in totaal om 180 tot 240 leerlingen.

Uit de analyse van de aanvragen blijkt dat de noden voornamelijk liggen bij het gebruik van laptops en tablets. De scholen vroegen een subsidie aan voor meer dan 1.700 laptops, 1.500 tablets en 200 digitale schoolborden. Dat is een behoorlijk aantal.

Samengeteld dienden 105 basisscholen een aanvraag in voor een bedrag van 2.175.000 euro. Ik ben het eens met de draagwijdte van uw vraag. Door de coronacrisis is het digitale aspect nog veel meer op de voorgrond gekomen.

Wat betreft de inhoudelijke ondersteuning door de VGC speelt het Onderwijscentrum Brussel ook hier een rol. Het zet ICT-plannen met scholen op, ondersteunt het ICT-schoolbeleid en geeft het mee vorm. Verder biedt het pedagogisch materiaal aan.

Het OCB legt de nadruk op 4 onderdelen. Een eerste deel is de basiskennis ICT: kennen van en kunnen omgaan met basisbegrippen en functies. Dat lijkt evident, maar dat is voor een aantal mensen en scholen nog altijd een belangrijk aspect. Ten tweede is er het *'computational thinking'*: kunnen denken in processen om problemen met ICT-technieken en -gereedschappen op te lossen. Een derde element is de mediawijsheid: bewust en kritisch kunnen omgaan met media in een complexe en veranderende wereld. Een vierde accent zijn de informatievaardigheden: een informatiebehoefte kunnen signaleren en analyseren en dan nagaan hoe je daarop ingaat.

Van de 105 basisscholen die een aanvraag hebben ingediend, zijn er 27 scholen die nog geen ICT-beleidsplan hebben. Er wordt nagegaan hoe ze daarin verder kunnen ondersteund worden. Dat is een stapsgewijze benadering. Het goede nieuws is dat de VGC daar ad hoc 120.000 euro en 1.800 laptops aan toe heeft kunnen voegen. Dat zijn weliswaar geen nieuwe, maar in orde gebrachte laptops. De VGC bekijkt nu welke bijkomende inspanning ze nog kan doen.

Op basis van de eigen inspanningen, de inspanning van DigitalForYouth.be en van de Vlaamse overheid zal de VGC de analyse maken van welke scholen welke digitale ondersteuning nodig hebben en waar er nog tekorten zijn. Dan zal ze ook bekijken hoe ze de volgende financiële inspanning kan doen.

Ik ga daar op dit ogenblik geen timing op korte termijn over geven omdat we met zoveel tegelijk moeten bezig zijn in functie van de coronacrisis. Dat neemt niet weg dat de doelstellingen van uw vraag terecht zijn en dat we daar werk gaan van maken. We zullen daarop zeker terugkomen in de volgende maanden.

De ICT-coördinatoren vormen een aparte groep. Hun statuut en opdrachtenkader vallen binnen de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en dus niet binnen die van het OCB. Ook de netgebonden begeleidingsdiensten spelen daarin een rol. We zullen moeten nagaan hoe de begeleiding vanuit de Vlaamse overheid, vanuit de koepels en vanuit de VGC verder

op elkaar kan worden afgestemd. Ik meen toch te mogen zeggen dat de VGC in de lente van vorig jaar en van dit jaar belangrijkste stappen voorwaarts heeft gezet om in te gaan op de bekommernissen van de vraagsteller. De VGC is nog maar net begonnen, maar gaat er zeker mee door.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik begrijp dat het in de huidige omstandigheden niet evident is om zich daarmee te moeten bezighouden. Dat illustreert perfect het belang van mijn vraag in 2015. De VGC had misschien iets vroeger een tandje moeten bijsteken om vandaag al heel wat verder te staan. Dan had ze heel wat problemen, waarmee leerkrachten nu worden geconfronteerd, kunnen vermijden. Het is heel belangrijk dat ze daar lessen uit trekt voor de toekomst en dat ze inderdaad in een snel tempo bijbeent. Ik begrijp echter dat het nu niet evident is om beleidsplannen op te stellen. Er zijn andere zorgen.

De VGC moet toch proberen, als de crisis voorbij is, om een streefdatum te bepalen waarop alle scholen moeten kunnen beschikken over het nodige materiaal en dat dat op een efficiënte wijze gebeurt. Ik hoor dat sommige scholen willekeurig tablets aankopen en dat ze die niet altijd even efficiënt gebruiken. Ik herhaal mijn pleidooi voor een computerklas in elke lagere school waar men die computers kan laten staan en waar men gericht mee kan werken om de leerlingen de nodige vaardigheden bij te brengen. Ik denk dat zoiets het meest efficiënte is. Ik dank u in elk geval voor uw omstandig antwoord.

- *Het incident is gesloten.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Er staan nog heel wat vragen om uitleg en actualiteitsvragen op de agenda. Hoe gaan we verder? Een collegelid moet om 13 uur vertrekken. Kunnen de andere collegeleden blijven? Kunnen we beginnen met de actualiteitsvragen?

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Ik had in de chat net voorgesteld om bij wijze van constructieve oplossing de actualiteitsvragen om te zetten in schriftelijke vragen, als de andere raadsleden daarmee akkoord gaan. Dan sparen we toch al wat tijd uit voor het College want het gaat om 4 vragen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De vragen hebben allemaal betrekking op cultuur. Misschien kunnen we volgende week daarover een debat voeren in de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport.

Collegelid Pascal Smet: Dat is goed voor mij. Dan hebben we ook wat meer tijd om erover te praten.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Dat is een goed voorstel. Mijn vraag is gericht aan collegelid Sven Gatz. Voor mij is dat prima als die vraag in de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport wordt opgenomen. Wordt mijn vraag dan ook behandeld in die commissie? Of wordt ze schriftelijk beantwoord? Dat kan allebei voor mij.

De voorzitter: Als de vraag schriftelijk wordt beantwoord, krijgt u het antwoord vandaag nog van het collegelid. Is dat goed? (*Instemming*)

De actualiteitsvragen van de heer Arnaud Verstraete, mevrouw Bianca Debaets, mevrouw Els Rochette en de heer Mathias Vanden Borre worden omgezet in schriftelijke vragen.

Jullie krijgen het schriftelijke antwoord vandaag. Als jullie het nog nodig vinden, kunnen we met de commissievoorzitter bekijken of het mogelijk is om nog een commissievergadering te organiseren. (*Instemming*)

VRAAG OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Taskforce ‘Huiselijk geweld en geweld binnen de familie’

Mevrouw Cielte Van Achter (N-VA): Ik heb de collegevoorzitter al ondervraagd over de aanpak van de strijd tegen huiselijk geweld in Brussel en ook over de Taskforce ‘Huiselijk geweld en geweld binnen de familie’ en ook over de invoering van een ‘masker 19’-procedure bij apotheken. Ik vind dat slachtoffers van huiselijk geweld in Brussel ook bij de apotheken terecht moeten kunnen. Als er alarm geslagen wordt bij de apotheek, moet dat natuurlijk doorgegeven worden aan de hulpverlening of aan de politie.

Ik kom terug op dit dossier omdat ik daarover ook Brussels staatssecretaris Nawal Ben Hamou ondervraagd heb en dat haar antwoord weinig bevredigend was om 2 redenen. Ten eerste zei ze dat ze voor de ‘masker 19e-procedure wacht op een federaal initiatief. Dat is een beetje als wachten op Godot. Ik denk niet dat Brussel moet wachten op een federaal initiatief. Ik heb dan ook opgeroepen om zelf het voortouw te nemen zodat de procedure ook in Brussel kan worden ingevoerd, zoals die reeds bestaat in het Vlaams Gewest of in sommige gemeenten in Wallonië.

Ten tweede bevestigde ze dat de taskforce een Franstalig onderonsje is. De taskforce is immers een samenwerking tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, de Franse Gemeenschap en de Cocof. De VGC zou enkel een wekelijkse update van de werkzaamheden krijgen en voor de rest buitenspel staan. De Vlaamse Gemeenschap, die ook bevoegd is in Brussel, is al helemaal niet betrokken.

Ik vind het heel vreemd, en dat is nog zacht uitgedrukt, dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een gecoördineerde actie tegen huiselijk geweld in Brussel wil opzetten en daarvoor een intra-Brusselse taskforce opricht, maar het blijkbaar niet nodig vindt om de Vlaamse Gemeenschap daar als volwaardige partner bij te betrekken. Uit de woorden van Brussels staatssecretaris Ben Hamou maak ik op dat het om een volledig Franstalig onderonsje gaat.

Waarom neemt de VGC niet deel aan de Taskforce ‘Huiselijk geweld en geweld binnen de familie’? Het lijkt mij cruciaal dat de VGC bij zulke belangrijke thema’s betrokken wordt zodat ook wij onze standpunten kunnen verdedigen, bv. over het invoeren van een Brusselse ‘masker 19’-procedure.

Wat vindt u ervan dat de staatssecretaris de Vlaamse Gemeenschap niet als volwaardige partner erkent en enkel de Franstalige partners bij de taskforce betreft? Heeft de Vlaamse Gemeenschap daar geen rol in te spelen? Wat onderneemt u ter zake?

Het voorstel van een ‘masker 19’-procedure werd niet in aanmerking genomen. Brussels staatssecretaris Ben Hamou wacht daarvoor op een federaal initiatief. Wat is uw visie over de

invoering van een dergelijke procedure in Brussel? Wilt u daar werk van maken of vindt u dat niet mogelijk in Brussel?

U gaf vorige keer al te kennen dat er bewustmakingscampagnes over huiselijk geweld en de bekendmaking van het nummer 1712 lopen. Het is een hele uitdaging om de slachtoffers te bereiken en ze de mogelijkheid te geven om hulp te vragen. Neemt u nog bijkomende initiatieven op dat vlak?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik heb net zoals mevrouw Cieltje Van Achter aan de Commissie voor Gelijke Kansen en Vrouwenrechten deelgenomen. De staatssecretaris bevestigde inderdaad dat het om een samenwerking tussen Franstalige overheden gaat, maar zij zei ook duidelijk dat de Nederlandstalige overheden zich op een andere manier hebben georganiseerd en dat ze wekelijks rapporteert over hoe het aan Franstalige kant gaat uit respect voor de structuren die ons zo dierbaar zijn. Als het om intrafamiliaal geweld gaat, is het evenwel moeilijk om in dit soort structuren te moeten verderwerken.

De collegevoorzitter verwees naar een Vlaams noodnummer waar mensen naar kunnen bellen. Ik weet niet of veel Nederlandstalige Brusselaars naar een Vlaamse noodlijn zullen bellen. Ik vond dat een beetje verwarrend. Ik had wel de indruk dat iedereen op de interministeriële conferentie vertegenwoordigd was en dat er een soort van samenwerking was, maar ik zou niet weten wat ik vandaag kan doen als er intrafamiliaal geweld plaatsvindt of ik mensen daarover wil informeren.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): De Commissie voor Gelijke Kansen en Vrouwenrechten zal hierover een resolutie inzake huiselijk geweld in overweging nemen en bekijken welke maatregelen er kunnen worden genomen, zoals meldingen via de apothekers. Uw kalf lijkt dus nog niet verdronken, mevrouw Van Achter.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Huiselijk geweld vindt in alle milieus plaats en blijft heel vaak onder de radar. Door de afzonderingsmaatregelen kunnen bestaande spanningen hoog oplopen en kunnen er nieuwe spanningen ontstaan. Ik deel dan ook uw terechte bezorgdheid over de toename van huiselijk geweld in deze periode. Ik wil echter een aantal zaken rechtzetten. Bepaalde zaken die gezegd zijn, kloppen niet. De VGC neemt wel degelijk een actieve rol op met betrekking tot dit belangrijk thema.

Er is de voorbije weken heel wat gebeurd rond het thema intrafamiliaal geweld. Ik denk dat het goed is een aantal zaken uit elkaar te halen. De afgelopen periode werden 2 verschillende taskforces rond familiaal geweld opgericht. Daarnaast staat het thema ook centraal in de interministeriële conferentie Vrouwenrechten.

De eerste taskforce brengt de Brusselse actoren samen en kwam gisteren nog bijeen. De taskforce wordt gecoördineerd door Brussels staatssecretaris Ben Hamou. De VGC is daarin vertegenwoordigd en speelt een actieve rol. Zowel de overheden als de terreinpartners nemen aan de taskforce deel. Langs Nederlandstalige kant zijn dat de VGC en het Centrum Algemeen Welzijnswerk Brussel (CAW Brussel) als overkoepelende partner.

De VGC stemt voor die taskforce elke keer af met het kabinet van Vlaams minister Wouter Beke. Op die manier wordt de Vlaamse Gemeenschap op de hoogte gehouden van de beleidsacties in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en kan de VGC de Vlaamse beleidsacties die relevant zijn voor de Brusselaars mee op de agenda zetten in het Brussels Hoofdstedelijk

Gewest. Het klopt niet dat die rol niet wordt opgenomen. De VGC wordt wel degelijk bij de taskforce betrokken en stemt goed af met de Vlaamse Gemeenschap. Wij maken onze standpunten kenbaar in die taskforce en verdedigen die ook.

De tweede taskforce, en daar zit misschien de verwarring, bestaat uit Franstalige actoren en wordt gecoördineerd door de Administratie Gelijke Kansen van de Franse Gemeenschap. Het Waals Gewest, de Franse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest maken daar deel van uit. Aan die Franstalige taskforce nemen inderdaad geen Nederlandstalige actoren deel. Dat komt omdat het om louter Franstalige aangelegenheden gaat. De Belgische staatsstructuur is ingewikkeld, maar op die manier proberen we op de juiste manier te werken binnen de bestaande structuren.

Zaken die in de Franstalige taskforce aan bod komen zijn de signalen van de Franstalige eerstelijnsactoren, de noodopvanghuizen die door het Waals Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie worden ondersteund, de monitoring van het Franstalige equivalent van het 1712-nummer of nog het opzetten van campagnes in de Franstalige media. In de taskforce worden ook goede praktijken en informatie uitgewisseld. Die taskforce heeft betrekking op het Franstalige deel van het land, Wallonië en Brussel. De VGC wordt wel op de hoogte gehouden van de werkzaamheden van de taskforce. Het is interessant om op de hoogte te blijven van wat er aan Franstalige kant leeft, maar de zaken die in de taskforce worden besproken, gaan niet specifiek over het Brusselse terrein.

Het derde platform is de interministeriële conferentie Vrouwenrechten. Ook die staat in het teken van de coronacrisis en de impact ervan op dagelijkse leven van vrouwen. Daarbij gaat bijzondere aandacht naar huiselijk geweld. Brussels staatssecretaris Ben Hamou neemt aan de vergaderingen deel namens het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De ministers Bart Somers, Wouter Beke en Zuhail Demir vertegenwoordigen de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Gemeenschap kan haar standpunten kenbaar maken. Ook hier is er een vlotte terugkoppeling met de VGC, zowel via Brussels staatssecretaris Ben Hamou als via de collega's uit Vlaanderen.

Dankzij de eigen actieve deelname in de Brusselse taskforce, de goede informatie-doorstroming vanuit de Franstalige taskforce en de interministeriële conferentie beschikken we over een goed beeld van de situatie.

De VGC drukt haar stempel op de Brusselse taskforce, onder meer door de 'masker 19'-procedure mee op de agenda te plaatsen, zoals door de Raad is gevraagd.

Brussels staatssecretaris Ben Hamou staat daar wel degelijk voor open. Brussel Preventie en Veiligheid, dat onder de bevoegdheid van de minister-president valt, is een voorstel aan het uitwerken. Dat kwam gisteren aan bod op de Brusselse taskforce. De verschillende terreinpartners gaven aanbevelingen en mogelijkheden mee. Er is duidelijk veel bereidwilligheid op het terrein om daarrond te werken, zowel bij de apothekers als bij de hulpverleningsdiensten. Het gaat de goede kant op.

Brussel Preventie en Veiligheid bekijkt hoe er het best vorm aan dit voorstel kan worden gegeven. Als Brussel Preventie en Veiligheid en de terreinactoren de 'masker 19'-formule met codewoord de meest geschikte vinden, zullen wij dat uiteraard steunen. Het lijkt mij in elk geval goed dat een dergelijk initiatief in het meertalige en diverse Brussel vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gecoördineerd, uiteraard in samenspraak met de

betrokken hulpverleningspartners en apothekers. Ik hoop dat u daarover binnenkort uitsluitel krijgt vanwege het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Daarnaast blijven wij actief het noodnummer 1712 promoten. Bewustmakingscampagnes en informatie over de hulplijnen zijn een belangrijke stap om slachtoffers te overtuigen om hulp te vragen. Vorige week lanceerde 1712 een nieuwe campagne. Die werd opgepikt door een aantal partners, zoals CAW Brussel en het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling, en wordt via de sociale media verspreid. Op *Bruzz* werd een tv-spot met verwijzing naar 1712 vertoond.

CAW Brussel nam daarnaast contact op met een aantal ziekenhuizen en politiezones om de hulplijnen verder bekend te maken. De politiezone Brussel Noord speelde daar actief op in en verspreide mee het nummer 1712 in haar recente communicaties rond intrafamiliaal geweld.

Meerdere organisaties en instellingen zorgen via verschillende kanalen voor een brede verspreiding van de nummers van de hulplijnen. We moeten iedere gelegenheid aangrijpen om te melden dat 1712 het noodnummer is waarop iedereen terecht kan. Ik ben heel dankbaar voor de brede steun die wij krijgen, want het blijft ongelooflijk belangrijk om dat nummer bekendheid te geven.

Ik hoop dat ik daarmee alle vragen heb beantwoord en dat er meer duidelijkheid is. De structuren zijn ingewikkeld, maar er wordt heel hard gewerkt om alles zo goed mogelijk te coördineren.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Uw antwoord was heel verhelderend. We hadden een totaal verkeerde indruk gekregen in de Commissie voor Gelijke Kansen en Vrouwenrechten. U hebt duidelijk gemaakt dat er 2 taskforces zijn: een Franstalige taskforce voor de Franse Gemeenschap en een taskforce voor Brussel. Het is goed dat dat is uitgeklaard, want een Brusselse taskforce zonder de VGC zou niet normaal zijn.

Ik ben blij dat u in de Brusselse taskforce de ‘masker-19’-procedure mee op de agenda zet en mee aan de kar trekt. Het is heel belangrijk dat we de slachtoffers bereiken en ze een plaats bieden waar ze hulp kunnen vragen. Ondertussen mogen we al iets meer naar buiten gaan, maar tot voor kort konden de slachtoffers enkel naar de apotheek of de supermarkt. Het is heel belangrijk dat we snel werk maken van meldingen via de apotheken, in samenspraak met de politie. Ik reken op de collegevoorzitter om daar werk van te maken.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Net zoals mevrouw Van Achter ben ik blij met de duidelijke uitleg. Zo had ik het ook niet begrepen. Misschien was mijn Frans niet goed genoeg, maar nu is de situatie heel duidelijk en ben ik gerustgesteld.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik was al heel gerust, omdat ik weet hoe belangrijk mevrouw Elke Van den Brandt vrouwenrechten, de strijd tegen huiselijk geweld en zelfs mannenrechten vindt.

- *Het incident is gesloten.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Ik heb vernomen dat mevrouw Elke Van den Brandt om 13 uur weg moet. Dit is een belangrijk onderwerp waarop we de komende weken nog vaker zullen terugkomen. Ik ben bereid om mijn vraag in een schriftelijke vraag om te zetten.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Ondersteuning voor het museum van migratie

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik zal snel zijn. Zoals jullie weten, is in de herfst van 2019 in Sint-Jans-Molenbeek het Migratie Museum Migration opgericht. Dat museum kwam er op initiatief van vzw Foyer. Ik denk dat niemand zal ontkennen dat het een verrijking is voor onze superdiverse stad. Ik was verrast toen ik onlangs vernam dat er toch geen steun komt vanuit de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, zeker omdat ook aan Franstalige zijde al heel lang het debat over een migratiemuseum wordt gevoerd. Het museum is er nu en is volledig van onderuit gegroeid. Dat past bij de visie van het College, zeker als ik de beleidsverklaring erop nalees.

Krijgt het Migratie Museum Migration steun van de VGC? Hebt u al overlegd met uw collega's van de Cocof en van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering over de ondersteuning van het reeds bestaande museum te Sint-Jans-Molenbeek?

De voorzitter: Ik raad iedereen aan het museum te bezoeken, het is een schitterend project.

Collegelid Elke Van den Brandt: Ik sluit me bij de voorzitter aan. Het loont absoluut de moeite om het museum te bezoeken. Het is een laagdrempelig museum waar men op een aangename manier inzicht krijgt in de migratiestromen. Een aanrader voor iedereen. De musea gaan op 18 mei 2020 weer open. Ik hoop dat dit museum mee in het pakket zit, en we het met respect voor de afstandsregels, kunnen bezoeken.

De vraag om uitleg moet in feite aan mijn collega Pascal Smet worden gesteld omdat Etnisch-culturele Minderheden onder zijn bevoegdheid vallen. Misschien moeten we met de Raad afspreken om in het vervolg ook vragen te kunnen doorgeven en kunnen we deze vraag hier dan vermijden. Collega Pascal Smet draagt deze bevoegdheid trouwens ook een warm hart toe. Dit project en het werk van de Foyer betekent voor Brussel en de Brusselaar inderdaad een ongelofelijke meerwaarde.

Zelf heb ik het museum 2 keer bezocht. Het is echt prachtig. Het museum brengt sinds 2019 de verhalen van mensen die vandaag, gisteren of langer geleden in Brussel zijn aangekomen. Ze geven de voortdurende dynamiek weer die Brussel sinds 1945 bezielt met een accent op de arbeidsmigratie sinds de jaren '60 die tot het superdiverse Brussel van vandaag heeft geleid.

Sinds de opening zijn er 4.100 bezoekers geteld, waaronder ook scholen. Er is plaats voor ontmoeting en verbinding. Bezoekers worden geïnformeerd en geraakt en kunnen op een interactieve manier kennismaken met de personen achter de naoorlogse migratiegolf.

Het migratiemuseum krijgt voornamelijk middelen via private financiering: 40.000 euro via artistiek mecenaat, 50.000 euro via sponsoring en 50.000 euro van de Foyer. Ook de Vlaamse overheid kende 30.000 euro toe via het Brusselfonds. Daarnaast ondersteunde de gemeente Sint-Jans-Molenbeek vzw Foyer via het gebruik van de tuin van de gemeente en met publiciteit bij de opening. Vanuit de VGC werd een subsidie van 50.000 euro toegekend voor investeringen voor de uitbouw van een museumatelier. De subsidie kwam er vanuit het beleidsdomein Onderwijs en is gericht op de publiekswerking en de toegankelijkheid. Het bedrag werd concreet gebruikt voor het installeren van een lift en de uitbouw van een museumatelier.

De subsidie paste in het kader van de opstart van het museum. Voor de verdere werking van het museum zijn er bij de VGC momenteel geen subsidieaanvragen ingediend. Vzw Foyer heeft bij de verschillende bevoegde ministers van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een aanvraag voor ondersteuning ingediend. De aanvraag die voorligt, betreft een bedrag van 210.000 euro. Er wordt met verschillende kabinetten overlegd. Begin april kreeg de vzw een negatief antwoord van Brussels minister-president Rudi Vervoort omdat er geen begrotingsruimte beschikbaar is. Brussels staatssecretaris Ben Hamou liet vanuit haar Cocof-bevoegdheid weten dat ze er niet kon op ingaan omdat het een Nederlandstalige vzw betreft. Van collegelid Pascal Smet vernam ik dat daarover geen overleg met de Cocof en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft plaatsgevonden.

Maar ik ben ervan overtuigd dat we met zijn allen de waarde van dit museum erkennen.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik heb vernomen dat er een uitnodiging voor een gesprek was tussen de initiatiefnemers van de Foyer en Brussels minister-president Rudi Vervoort. Ik vind het heel vreemd. Het project hangt al 15 jaar in de lucht. Er is nu eindelijk een initiatief dat van onderuit is gekomen. We zitten met een regering die heel hard inzet op burgerinitiatieven, op samenwerking met initiatieven die in de stad leven. Het project is zo broodnodig. We zijn de 2de meest diverse stad op de hele wereld. Dat deze vzw die gedurende decennia zoveel werk in Sint-Jans-Molenbeek uit de grond heeft gestampt, niet wordt ondersteund, is onbegrijpelijk. Ik hoop dat er toch nog gesprekken komen en er ruimte op de begroting wordt vrijgemaakt en dat u er in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en bij uw collega's nog eens op aandringt.

- *Het incident is gesloten.*

Onthaalcentrum voor daklozen in de Beursschouwburg

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik ben blij dat ik u hier even over het daklozenbeleid kan ondervragen. In de GGC zie ik u nooit. Op 23 april 2020 werd bekend dat de Beursschouwburg een onthaalcentrum voor daklozen wordt. De idee is ontstaan bij Globe Aroma die op haar beurt vzw Hobo contacteerde omwille van haar expertise. Volgens vzw Hobo was op het moment van het schrijven van de vraag het centrum nog niet operationeel want de vzw wil ook mogelijkheden zoals douches aan daklozen aanbieden. Ik heb zelf in mijn buurt al ervaren dat daar nood aan is.

Blijkbaar zouden ze daarover in gesprek zijn met de VGC. Dat lijkt mij vreemd, want de VGC is niet echt bevoegd voor de opvang van dak- en thuislozen. De collegevoorzitter herhaalde dat ook tijdens de Gemengde Commissie van 10 april 2020. Kan ze meer uitleg

verschaffen over de samenwerking tussen vzw Hobo, Globe Aroma en de Beursschouwburg omtrent het onthaalcentrum voor daklozen? Wat is de rol van de VGC in dit project?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: De verbinding is helaas weggefallen, waardoor ik de vraag van de heer Gilles Verstraeten niet heb kunnen horen. Ik ga dus uit van de schriftelijke versie van zijn vraag zoals die werd ingediend. De heer Gilles Verstraeten mag mij straks gerust bijsturen. Mijn excuses, telewerken heeft zijn grenzen.

De welzijnswerking van het dagcentrum Hobo wordt structureel gefinancierd door de VGC via het convenant met CAW Brussel. Sinds het ingaan van de lockdown maatregelen op 16 maart 2020 heeft CAW Brussel de werking van Hobo aangepast. Het normale groepsaanbod binnen Hobo dat met middelen van de VGC wordt gefinancierd werd bijgestuurd in functie van de richtlijnen en voorzorgsmaatregelen.

Doordat de onthaalruimte werd aangepast met plexiglas kunnen mensen via een raam op een veilige manier in contact treden met het team. Dak- en thuislozen kunnen dankzij deze gerichte aanpassingen dagelijks, 7 dagen op 7, langskomen voor een tas koffie, soep, afhaalmaaltijden, gsm's opladen, hygiënische kits of slaapzakken. Dit aanbod maakt het ook mogelijk om contact met deze kwetsbare Brusselaars te onderhouden en om op tijd en stond door te kunnen verwijzen naar de beschikbare hulpverlening.

Dit aanbod is, in samenwerking met de Beursschouwburg en Globe Aroma, sinds 23 april 2020 uitgebreid op een 2de locatie. Dat is de samenwerking waar de heer Gilles Verstraeten het over heeft. Mensen krijgen ook op deze locatie toegang tot internet. Sinds vorige week kunnen mensen ook in samenwerking met de VGC een douche nemen in sportzaal Comenius in Koekelberg.

De samenwerking tussen Hobo, Globe Aroma en de Beursschouwburg is ontstaan vanuit een humanitaire nood en medemenselijkheid. Vanuit de ervaring die Hobo reeds had in haar eigen werking in de Kogelstraat nam zij het voortouw.

De opening van deze 2de onthaalplek biedt een antwoord op een aantal knelpunten. Zo kan de *social distancing* gegarandeerd worden door een betere spreiding van mensen. Het dak- en thuislozencentrum van Hobo in de Kogelstraat kent een grote toeloop. Door een 2de locatie te openen, kan deze locatie enigszins ontlast worden. Daarnaast wordt het aanbod van Hobo uitgebreid en verbreed. Het aantal mensen dat wordt bereikt, kon daardoor toenemen. Ook de dienstverlening kon dankzij deze samenwerking worden uitgebreid. Er wordt ook voedsel en kledij bedeed. De bijkomende beschikbare ruimte biedt eveneens toegang tot internet, computers en douches.

De Beursschouwburg is nu elke dinsdag, donderdag en zaterdag open voor de doelgroep van 9 uur tot 16 uur. Het team bestaat uit medewerkers van de verschillende organisaties. Er is gekozen voor vaste duo's en teams om het risico op besmetting te beperken.

Het is duidelijk dat dit initiatief tegemoetkomt aan een reële nood op het terrein. Mevrouw Els Rochette heeft haar vraag omgezet in een schriftelijke vraag, maar ik weet dat zij een van de mensen is die hiervoor ijvert. Sinds het begin van het initiatief en het begin van de crisis worden er gemiddeld 131 passages geteld voor Hobo in de Kogelstraat, met een geteld maximum van 223 passages. Voor de Beursschouwburg gaat het over gemiddeld 135 passages met een geteld maximum van 180. Op dagen dat beide locaties open zijn, is er een

gemiddelde van 261 passages, met een geteld maximum van 296 passages. De vaststelling is dat dit in stijgende lijn verloopt.

Dit samenwerkingsverband is een tijdelijke operatie en zal afgebouwd worden eens de noden opnieuw op andere plaatsen worden ingevuld en de culturele sector opnieuw kan opstarten. We zijn met velen die hopen dat dit snel het geval zal zijn.

De VGC is niet betrokken bij het opzetten van het samenwerkingsverband in de Beursschouwburg, maar werkt wel met de partners samen om de gebruikers van Hobo in de Kogelstraat en de Beursschouwburg de mogelijkheid te bieden om zich te douchen. Het gaat om een kleinschalige samenwerking tussen de VGC (Sportdienst, Welzijn, gemeenschapscentrum De Plato) en Hobo die sinds 30 april 2020 loopt op dezelfde openingsdagen als de Beursschouwburg.

Hobo geeft douchetickets met tijdslot aan de doelgroep zodat zij een douche kunnen nemen in een sportzaal van de VGC. De VGC stelde hiervoor de kleedkamers van de sporthal in Vrijtijdsput Comenius ter beschikking. Vier medewerkers leiden er alles in goede banen. Het gaat om 1 medewerker van Hobo, 1 van het gemeenschapscentrum en 2 vrijwilligers. Via een oproep in de nieuwsbrief van Brussels helps engageerden zich 14 vrijwilligers waarvan 12 vrijwilligers zich 1 keer per week een halve dag inzetten.

Voor het wassen van de handdoeken investeerde de VGC 1.200 euro in een wasmachine en een droogkast. Ze worden blijvend in Vrijtijdsput Comenius geïnstalleerd voor de operationele werking van de Sportdienst, ook na deze sociale crisis. Daarnaast zullen alle bezoekers een hygiënisch pakket van de VGC ontvangen. Zeep, shampoo, wasmiddel, zakdoeken en handgel zijn belangrijke items bij het indammen van het aantal coronabesmettingen.

In samenwerking met Nasci vzw, CAW Brussel en Samenlevingsopbouw worden met de financiële en operationele steun van de VGC daarom de komende dagen 2.000 hygiënische pakketten verdeeld aan hulpbehoevende doelgroepen van ons Nederlandstalig welzijnsnetwerk en dus ook aan de bezoekers van Hobo.

Het initiatief is duidelijk beperkt in tijd en omvang. De maximum douchecapaciteit is vastgelegd op 30 douches per dag. Sinds de opstart tot gisterenochtend namen 29 mensen een douche dankzij dit initiatief. Het zal net als het tijdelijke samenwerkingsverband worden afgebouwd eens de noden opnieuw op andere plaatsen worden ingevuld.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het antwoord van de collegevoorzitter was heel volledig. Het zijn goede initiatieven om de bestaande nood op te vangen. Toen ik gisteren aan de Beursschouwburg passeerde, kreeg ik de indruk dat alles er goed werkt.

- *Het incident is gesloten.*

De voorzitter: Ik wil iedereen bedanken voor zijn constructieve samenwerking. Dat geldt zeker voor de leden van de oppositie, want van de leden van de meerderheid kan je dat verwachten.

- *De vergadering wordt om 13u01 gesloten.*

- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN**Commissievergaderingen - verslag**

Gemengde Commissie ad hoc bestaande uit de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting; de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin; de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw en de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport van 10 april 2020

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 750 (2019-2020) – Nr. 1

Gemengde Commissie ad hoc bestaande uit de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting; de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin; de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw en de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport van 28 april 2020

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 751 (2019-2020) – Nr. 1

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door mevrouw Bianca Debaets, de heer Juan Benjumea Moreno en de heer Mathias Vanden Borre.

TREFWOORDENREGISTER

Bezorgdheid van ouders over de heropstart van de scholen, blz. 7

Gedeeltelijke heropstart van de scholen, blz. 6

Het aanbod van infrastructuur voor kunstenaars, blz. 22

Het beschikbaar maken van openbare ruimte voor kwetsbare gezinnen, blz. 25

ICT-noden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, blz. 31

Interpellaties

- Zie** - Strategische Visienota Kunsten van de Vlaamse Gemeenschap en de hervorming van het Kunstenlandschap
 - Het aanbod van infrastructuur voor kunstenaars

Laptops voor thuisonderwijs, blz. 7

Noodopvang en buitenschoolse opvang tijdens de heropstart na de corona lockdown, blz. 4

Noodopvang van kinderen in de scholen, blz. 5

Ondersteuning voor het museum van migratie, blz. 39

Onthaalcentrum voor daklozen in de Beursschouwburg, blz.40

Oplossing voor basisschool De Knapzak in Sint-Agatha-Berchem, blz. 28

Samengevoegde vragen om uitleg en actualiteitsvraag

- Zie** - Bezorgdheid van ouders over de heropstart van de scholen
 - Gedeeltelijke heropstart van de scholen
 - Laptops voor thuisonderwijs
 - Noodopvang en buitenschoolse opvang tijdens de heropstart na de corona lockdown
 - Noodopvang van kinderen in de scholen

Strategische Visienota Kunsten van de Vlaamse Gemeenschap en de hervorming van het Kunstenlandschap, blz. 17

Taskforce ‘Huiselijk geweld en geweld binnen de familie’, blz. 35

Vragen om uitleg

- Zie** - Het beschikbaar maken van openbare ruimte voor kwetsbare gezinnen
 - ICT-noden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel
 - Ondersteuning voor het museum van migratie
 - Onthaalcentrum voor daklozen in de Beursschouwburg
 - Oplossing voor basisschool De Knapzak in Sint-Agatha-Berchem
 - Taskforce ‘Huiselijk geweld en geweld binnen de familie’